

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„STRAŽA“

**Izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.**

Rokopisi se ne vračajo.

**Z uredništvom se more govoriti
vsek dan od 11.—12. ure dopold.**

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 s.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 37.

Maribor, dne 29. marca 1912.

Letnik IV.

Brez ciljev, brez idej.

Ne napišemo naslednjega članka mogoče iz nagiba, da prisojamo liberalni stranki kdo ve koliké važnosti. Nikakor ne. Sicer smo z našimi liberalci v stalnem boju, toda bolj že radi tega, ker boj krepi, poživilja in čisti duhove, kakor pa iz vzroka, da bi pripisovali tej politični razvalini kak poseben pomen. Z liberalci smo že tolikokrat in tako krepko obračunili, da se res skoro ne spleča radi njih zgubljati besed, posebno še, ker je tudi ljudstvo že dovoljkrat jasno povedalo svoje mnenje. Danes hočemo bolj kot vlogo strankarja igrati vlogo kulturnega zgodovinarja in hočemo v robatih obrisih označiti kulturni niveau, na katerem živi in se giblje naše nasprotno strankarstvo, v prvi vrsti liberalno.

Ta niveau je zelo nizek, za liberalno stranko, „stranko inteligence in izobraženstva“, prava sramota. Le predočite si enkrat našo sedanjo takomenovano „Narodno stranko“, njeno delovanje in vdejskovanje, in povejte mi: ali ne zija vam od povsod nasproti praznosta, ali najdete kje točko, ob kateri bi se oko razreselilo, ali staknete — in trudite se lahko dolgo — kje kako smotrenost, kako misel, kako idejo? Nikjer nič! Ko je Narodna stranka nastala, se je hotelo tako zdeti, kakor da je zavel nov in mlad duh. Z mnogimi upi in z velikim pričakovanjem so nekateri gledali na politično obzorje Spodnjega Štajerja, na katerem so se vžigale nove zvezde. Prerokovanja so bila v tistih dneh po ceni in še celo marsikdo hladnega srca in treznega razuma je takrat šel med preroke. Pravilo se je, da bo novorojeno de- te, ki je bilo sicer importirano iz tujine, a je s tolikim vikom in krikom padlo med nas, pregnalo letar- gijo, zaspanost in brezbriznost, koja je do takrat di- čila naše prikritke liberalce. Ognja, življenja so pri- čakovali odreveneli udje prvaškega liberaluštva in življenja polno jutranjo zoro so zaslutili.

In bodimo odkriti. Prvi koraki liberalnega mla- deniča — kar čez noč je zrasel — so bili sicer ne- koliko nerodni, toda še precej srečni. Vse je pričako- valo, da bo nova stranka, ki si je samozavestno pri- djala naslov „Narodna“, poživila in pomladila vsaj liberalno narodno življenje, da bo pregnala mlačnost, zajezila valovje nemškutarstva. Pa le prekmalu so se vsi ti upi razblinili, so prišle prevare. Prej kot kje

drugod je dokazal naš spodnještajerski liberalizem, da nima nič ustvarjajočega, da je lep v besedah in frazah, v delu in bistvu pa pomenja razdor in ne- gacijo.

Vzemimo samo najmarkantnejši slučaj! Ko so poslanci S. K. Z. pričeli v Građu z orjaškim bojem proti krivični nemški večini, so se pridružili tej ak- ciji tudi naši liberalci. Zazdelo se je za hip, da tudi te ljudi preveva nekaj vzvišenejšega, da tudi oni lahko zamislijo in odločno zahočejo nekaj lepšega, ve- likega. Samo za hip se je to zazdelo. Komaj je me- sec nekolikokrat zašel in že je bila razgaljena, vsa liberalna nesmotenost in brezidejnost. Na mesto le- pega idola: boj za enakopravnost in samostojnost Spodnjega Štajerja — je hreščeče sedla malenkostna strankarska sebičnost.

In sedaj? Naši poslanci se še vedno neustra- šeno bore za pravice slovenskega ljudstva na Spod. Štajerskem, ga hočejo oreti nemškega jarma in mu ustvariti bodočnost, ki jo edino zasluži zavedno, sa- mostojno ljudstvo. Liberalci pa nadaljujejo s svojim nepoštenim delom. Iz golega strankarskega egoizma intrigirajo, vpadajo naši stranki v hrbet, rovarijo na vseh koncih in krajih, a v svoji zmedenosti in brez- cilnosti ne vedo, kaj pravzaprav hočejo. Če pogleda- te poročila o zadnjih liberalnih shodih, ne najdete nikjer nič pozitivnega, ne čitate nikjer o kakem cilju, ki bi ga imela liberalna stranka, pač pa vam postre- žejo ta poročila — če nimate zdravega želodca, jih ne boste prebavili — s pustim in dolgoveznim zabav- ljanjem čez naše voditelje, našo stranko, duhovnike itd. Sama nizkočna negacija absorbira v zadnjem ča- su vse mišljenje liberalcev. Same neumne laži, kot ona o duhovnikih na obnem zboru S. K. Z. v Ce- lju, katerih je bilo po liberalnih poročilih vse črno, v resnici pa samo dva ali trije, ali ona o zadnji dr- žavnoborski volitvi v Mariboru, pri kateri je bil Wastian po liberalnih trditvah izvoljen z glasovi ma- riborskih duhovnikov, kar je pa tako grdo zlagano, da zarudevajo že mariborski liberalci, kadar to čita- jo, čeprav niso ravno preveč rahločutni, tvorijo še duševno hrano naših liberalcev, višje se ti ljudje pa več ne povspno.

Vse te razmere so skrajno žalostne in za naš narodni kapital je težka izguba, da toliko mladih ljudi, v cvetju svojih moči, v polnem mladostnem živ- ljenju, ne zna več kot bolj ali manj prostaško zabav-

ljati ali k večjem še molčati, drugega pa nič. Pri- prostega človeka se tira in sili na delo, zahteva se od njega, da bi bil povsod zaveden Slovenec, vbi- ja se mu v glavo geslo „Svoji k svojim“, a toliko iz- učenih moči spi, počiva in trohni. Koliko dela, nu- nega narodnega dela, je po naših spodnještajerskih mestih in trgih ter v njihovih okolica, a liberalna inteligenca spi. Brez smisla, brez smotra, brez vsa- kega cilja živi tja v en dan in hoče na našem na- rodnem telesu dokazati, da je najprijetnejše življenje — procul negotiis, daleč proč od vsakega narodnega dela. Samo troperesna deteljica dr. Kukovec-Spind- ler-Lesničar se havzira s svojo res že prav suho po- litično robo okrog po Spodnjem Štajerskem in daje rahle znake vgašajočega liberalnega življenja, dru- gače je vse tiho, povsod praznosta: liberalizem se po- taplja v nirvano. A še zgoraj omenjene tri liberalne luči bi najboljše napravile, če prenehajo razganjati meglo, ki lega na spodnještajerski liberalizem. Svoj posel opravljajo tako nerodno, da niso nam Sloven- cem popolnoma nič v čast. Kako naj bi Nemci nas tudi spoštovali in upoštevali, če vidijo med nami lju- di, ki se počutijo dobro ob skledi, v katero samo — pljuvajo. In kaj drugega je, kot pljuvanje v lasno slovensko skledo, to kar delajo sedaj „slovenski“ li- beralci?!

Končajmo: Brez cest, brez zvezd vodi liberali- zem povsod v razsul, v pogubo.

Socialna demokracija in vera.

Rudečkarji se delajo, kakor da bi bili užaljeni, če se jim očita, da so sovražniki krščanske vere. Ti gospodje imajo dober nos in vedo prav dobro, da bi pri ljudstvu slabo skupili, če bi javno nastopili kot očitni sovražniki krščanstva. Če je ravno treba, ot- varjajo ti gospodje še celo svoja zborovanja z lepim katoliškim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus“ in zatrjujejo, če je treba stokrat, da je vera zasebna reč posameznika ter ima s socialdemokracijskim pro- gramom ravno toliko zveze, kakor na primer z že- leznice ali pa z električno lučjo. Ta predrzna tr- ditve, s katero mamijo lahkoverno ljudstvo, se da naravnost izvrstno prilagoditi njihovemu lažnjivemu programu. V istini pa je in ostane z judovskim du-

tovom posestvu, sam si boš jemal jedi iz sklade, ne bo več očeta, ki bi te hranil in skrbel za te. In Ce- nek je rasel, kakor mlado drevo.

Poželi so pšenico, posušili jo v kopah in jo zvozili domov. Gospodar Janez je nadzoroval mlati- če, ki so mlatili pšenico. Često je vzel prgišče pše- nice, razpihal pleve in opazoval rejena zrna; sodil je, da pridela čez petdeset mernikov pšenice in bil je zadovoljen. Zapustil je gumno in se podal v hlev k živini, ki jo je ljubil, saj je bila njegov ponos. Vsa- ko govedo je pogladil po hrbtu in mu govoril, kakor bi se pogovarjal z njim. Segel je v jasli, da se pre- priča, če ima živina dovolj krme; v jaslih je našel le nekaj ostankov, ki jih je zmetal pod jasli in nasul nove krme. Živina je šinila z gobci v jasli, da so zazvonile verige, in grabila dišečo krmo. S počasni- mi koraki je zapustil gospodar hlev. Vselej ga je za- dovoljil tak obisk, a danes je bil njegov obraz te- man, ni si žvižgal poskočnice, oko je bilo otožno. In napotil se je k vrtu in se naslonil na ograjo. Nika- mor niso pohitele njegove misli; niso se dvignile, kakor bi jim manjkalo poleta. Tedaj je pristopila go- spodinja in mu položila roko na ramo ter mu govo- rila z boječim glasom:

„Janez, ali si bolan?“

„Nak“, je odgovoril in ji pogledal v obraz.

Na ženinem obrazu je bral veliko skrb; i ona je trpela z njim in se bala, kakor on. Česa?

„Gotovo ti je nekaj, ker si tako zamišljen in resen.“

„Veš, sam ne vem, kaj mi je. Nobenega vese- lja nimam do dela. Zdi se mi, da je ves moj trud že brezvspešen, brez smotra.“

„Slabo znamenje“, je pristavila žena plaho, „in ne pomeni nič dobrega. Ozimine še tdi nismo vsjali, sosedu so že vsi.“

„Vem in sramujem se, da sem letos zadnji, pa kaj boš! Najprej spravimo pšenico z gumna, potem gremo orat.“

PODLISTEK.

V spomin Janeza G.

Spisal Matko.

Pri Sv. Ani je pozvonilo poldne.

Gospodar Janez je stopil z lestve v senco pše- ničnih kop ter se odkril. Z žuljavo roko je napravil velik križ na čelu, ustah in prsih, pogladil si zmo- čene lase in polglasno molil „angeljsko češčenje.“ Vsepovsod je vladal poldanski mir, še celo divji go- lob, ki je grulil v bližini, je utihnil. Umolknilo so žanjice na njivi ter molile tiho, s pripognjeno glavo, kakor v božjem hramu.

Odmolili so. Urno je rezal srp rumeno pšeni- co, njegov rezk se je družil z zvonkim smehom mar- livih žanjic. Komaj sproti je odvažal hlapec snopje na zare, da je zloži gospodar v kope. Ej, našelo se je tisto leto pšenice, zlate pšenice, ki da belo moko za pogačo in potice! Vesel je bil gospodar Janez bo- gate žetve, hvalil je Boga za dobro letino in skrb za živež se je umikala iz njegovega srca polagoma, o- botavljajoče.

„Da le vse srečno spravim pod streho“, je še vzdihnil, „potem bo na zimo žita, pa še prodam ga, če mi ga preostane.“

Roke so naglo, z veliko ročnostjo privezovale snopje k ostrvi. Podajal je bil prepočasen, zdaj pa zdaj ga je moral opomniti. Obema je tekel pot s čela ter padal na zemljo; ni bilo več sledu po njem, po- pila ga je gruda žejna delavčevega potu. Za hip se je oddahnil gospodar, naslonil se z roko na lestvo in gledal na njivo. Neznana, čisto tuja skrb se mu je prikradla v srce. Vzbuđila se mu je misel, črna in kruta ter ga vprašala: Čemu se trudiš? In dalje ga je mučila: Predno bo iz te pšenice pogača — umreš. Zamahnil je z roko, pritegnil lestvo k ostrvi in zlagal snopje. Nič več ni čutil veselja v srcu, pogled

na dolgo vrsto kop je bil nemiren, skoro plaš. Pre- slišal je sinčeka, ki je klical:

„Ata, lej, ata lej“, in mu mohl šop klasja.

„Priden si, Cenek“, je odvrnil oče čez nekaj čaka, „le več se naberil!“

„Bom ze“, je radosten odgovoril sinček ter od- hitel na njivo.

Gospodar Janez je nevoljno stisnil ustnice; in roka je nemirno grabila po snopju. Gospodar se je sramoval samega sebe. Nobeno leto še ni bil tako površen, vselej je prehodil njivo ter sproti pobral še vsak klas, ki ga je zapazilo bistro oko; vtaknil ga je za klobuk in ga dal doma sušit. Toda letos? Hđil je sicer po njivi s sklenjenimi rokami na hrbtu, več- krat je uprl pogled na tla, toda oko ni zapazilo klas- ja, ni se stegnil, da bi ga pobral. Drugam so silile misli, odhitele so nekam v neznane kraje. Pri sre- pa mu je bilo tesno, kakor bi se bližala nevihta gro- zeč in preteč z ledeno šibo. Čemu je neki opustil le- tos pobiranje klasja? Sam ni vedel odgovora. Le mi- sel, črna in zlobna, ga je mučila in se ni hotela u- makniti. Z mrzlično naglostjo je delal do obeda, ka- kor bi hotel popraviti napako.

Gospodinja je prinesla obed na njivo. Žanjice so prisedle okrog velike sklade in gospodar Janez je molil, toda zmotil se je pri molitvi, prvič kot gospo- dar, in gospodinja se je začudila.

„Kaj mu je“, si je mislila in skrb se ji je na- selila v srce.

Cenek se je približal očetu in mu zlezal na ko- lena; v roki je držal škodelico in prosil očeta:

„Atej, daj ame, lacen sem!“

In oče mu je nadeval jedi iz velike sklade.

„Cenek, le jej“, je govoril, „saj si bil priden; zrasel boš in boš močan.“

Cenek, le rasti, da prevzameš posestvo, lepo posestvo brez dolga! Zemlja je obdelana in prepoje- na s potom tvojega očeta, zato bo rodila in ti dona- šala sadu. Le rasti; kmalu boš ti gospodar na oče-

hom prepojena socialna demokracija zaprisežena sovražnica krščanske vere. Jasno to dokazujejo socialdemokratski spisi in izreki socialnodemokratskih voditeljev:

„Svetniki in svetišča, posvetna kakor verska, morajo izginiti, da se zagotovi edino večno in pravo svetišče — humaniteta“, tako piše Dietzgen v svoji knjigi o veri socialne demokracije in zopet na omejenem mestu te knjige proizvaja pisatelj te le kolobojice:

„Evangelij sedanjosti (socialne demokracije) je jamstvo, ki nas na vidni način reši iz te doline solz.“

„Bog, to je vse dobro in sveto, bi naj človek postal, ki bi naj prišel iz nebes na zemljo, pa ne kakor nekdanj na versko-čudovit način, ampak po navadnem zemeljskem potu. Mi zahtevamo zveličarja, mi zahtevamo, da naš evangelij, beseda božja, postane meso, toda ne v enem posamezniku, ne v kakšni določeni osebi bi naj ne bil posebljen, ampak mi vsi hočemo in tudi ljudstvo hoče biti sin božji.“

Ti blasfemični stavki razširjajo tako zoper duh verskega sovraštva, da bi pač bilo odveč, še izgubljati kakšno besedo. Kako lažljiva je nadalje trditev teh nadsocijev, da nimajo zoper vero kot takšno nič, ampak da le pobijajo cerkev in farje, dokazuje socij Erdmann v znanih „Sozialistische Monatshefte“, kjer priznava, da pomenja boj zoper cerkev ob enem tudi praktičen boj zoper vero. Piše:

„Običajno se dela razloček med cerkvijo in vero; cerkev pa ni nič drugega, kakor mogočno sredstvo za usuznjenje človeštva, torej se mora samoobsebi umevno pobijati, vera pa kot notranje prepričanje vernikov se odtegne našemu vplivu, za stranko je ista zasebna reč. Jaz sem mnenja, da se da vera in cerkev le teoretično ločiti, nikdar pa praktično. Vsaj vero, s katero imamo opraviti, namreč krščanstvo, poznamo le v organizirani obliki kot cerkev.“

To dejstvo, katerega rudečkarji navadno zanikajo, tukaj pa brez ovinka priznajo, zopet jasno kaže, da ti apostoli laži zavijajo resnico, kjer jo le morejo.

Naše sodne razmere.

(Govor dr. Verstovška v državnem zboru dne 26. marca 1912.)

Visoka zbornica! Debata o Körnerjevem predlogu, ki se tiče imenovanja sodnikov na Češkem, je takorekoč posadila na zatožno klop justično ministrstvo. Le škoda, da je potekla v pesek. Zakrivila je pač to politična konstelacija, kajti Körnerjev predlog se je stavil v onem času, ko je še stal čislani Češki klub v opoziciji proti vladi in takrat je bila napeta ost tega predloga zoper Hohenburgerja in zoper — vlado. Ali naj bo temu tako ali tako, naj bo izid glasovanja tak ali tak, eno ostane pribito, da bo odkrila debata o tem predlogu vsò nagoto naše justične uprave. Karakteristična je že radi tega, ker je pokazala, da ni zoper nobeno drugo oblast naperjenih toliko obtožb, kakor ravno zoper justično upravo. (Te pritožbe bodo pa morale končno vendar le enkrat dovesti visoko vlado do premočtrivanja, zakaj da daje ravno justična uprava toliko povoda vsestranskim pritožbam; edino to dejstvo dokazuje dovolj jasno, da

„Treba se bo podvizati; sicer smo bili vsako leto prvi. Ali ti naj skuham lipovega čaja?“

„Ni treba“, je odvrnil gospodar.

Žena je odšla v kuhinjo, on pa se je vsedel na trato; čutil je utrujenost v nogah in v prsih ga je bodlo.

„Zbolim“, si je mislil, „pri vožnji sem se prehladil.“

Spomladno solnce je sijalo s prijetno toploto na ozimino in jo vzbudilo k življenju; po travnikih so se razcvetale prve cvetke, na vrtu so poskakovale razne žuželke. Vse to je bilo tako prijetno, da je bil pastir pa je veselo ukal na planini in pazil na ovčke. Sosed je oral in priganjal vole z zateglim klicem. In v tistih dneh je ležal gospodar Janez na bolniški postelji ter pričakoval smrti. Zdravnik je obupal nad njegovim zdravjem; na tihem je povedal domačim: „Pričakujte mu duhovnika, da se spravi z Bogom. Glejte, da uredi vse potrebno zastran oporoke“, in je odšel potrj, ker ni mogel rešiti mladega gospodarja.

Pozvonilo je pred vrati, duhovnik je prišel s sveto popotnico in pristopil k bolniku. Na beli postelji je počival gospodar z izmučenim obrazom. Počasi je krenil glavo proti spovedniku in z rahlim glasom izpregovoril:

„Hvaljen bodi Jezus Kristus!“

Izpovedal se je in z veliko udanostjo presveto Rešnje Telo. Prišel je k njemu On, ki ga je častil s pokornim srcem in mu bil zvest vse dni. Njemu je izročil svoj trud, svoje življenje. Ničesar mu ni očitala vest: vsak trenutek je porabil in nikdar ga ni so videli brez dela.

Odšel je duhovnik, prijatelji in sosedje so pristopili k postelji, da ga tolažijo, a on ni potreboval več tolažbe, tolažbo je prejel od Gospoda.

Le enkrat se mu je še naselila skrb na obraz, enkrat je še želel, da bi živel. Ob postelji je stal — njegov sin Cenek in ga klical. Oče je položil svojo roko na Cenekovo glavo in izpregovoril:

najvišje vodstvo justice, justično ministrstvo, ne postopa s potrebno objektivnostjo, da vpliva justično ministrstvo demoralizujoče tudi na višje instance in da te demoralizacije preidejo tudi na širše sloje uradništva pri justici.

Sadovi zadnjega imenovanja.

Že v mojem zadnjem decemberskem govoru sem te razmere temeljito razložil, ne bom se torej danes spuščal v podrobnosti, ker sem obljubil cenjenemu gospodu predsedniku, da ne bom obširen. Tudi se nočem danes natančneje pečati z zadnjimi imenovanji sodnikov na Spodnjem Štajerskem, hočem le zopet pibiti, da ta imenovanja ne pomenjajo nič drugega, kakor udarec s pestjo v obraz slovenski delegaciji in da je v slovenskem narodu vskipelo, ker se ga je izzivalo. Ta imenovanja so pa obrčila povsem dobre sadove, kajti vsi župani ormoškega okraja so imeli sestanek, da energično protestirajo zoper ta imenovanja in sklenili so, da vse agende v prenešenem delokrogu tako dolgo odklanjajo, dokler bo vladal Hohenburgerjev sistem. In to, kar se je zgodilo v ormoškem okraju brez vsakega zunanjega vpliva, se bo zgodilo tudi po drugih okrajih.

Pittreichov pašalik.

Kako daleč sega graško deželno sodišče, ta Pittreichov pašalik, se opaža v ljudstvu ogorčenje, ki najde izrazit odmev že v sleherni posamezni občini. Visoka vlada pa bi naj že vendar enkrat upoštevala izraz ljudske nevolje, ona bi naj tudi slišala, kaj ljudstvo govori in naj odneha, če noče, da nastopi v ljudstvu več Njegušev.

Nočem o zadnjih imenovanjih podrobneje govoriti, ker imam za danes drugih reči dovolj; povdarjati hočem le edino to, da si dovoljuje graško višje deželno sodišče naravnost nečuvne reči.

Predsednik graškega deželnega nadsodišča, ekscelenca Pittreich, je prišel kot tujec v deželo in sedaj vlada tam kakor kak paša — (edino ta izraz je primeren. Ne da bi poznal razmere, daje sodiščem ukaz za, ukazom in po teh ukazih se morajo ravnati uradniki; vsi ti ukazi stremijo le po ponemčevanju Spodnjega Štajerja. Že v svojem zadnjem govoru sem opozarjal na logiko ekscelence justičnega ministra, s katero skuša tukaj zagovarjati uradne jezike, ko se sklicuje na usus in običaj; ta izvajanja pa roče na Spodnjem Štajerskem slabe sadove. Pri nas na Štajerskem je že prišlo tako daleč, da nimamo več dveh deželno-običajnih jezikov, ampak da napravljajo višje deželno sodišče poljubno sodnijsko običajne jezike, ki določajo način uradovanja. V popolnoma slovenske okraje se nastavlja sodnike, ki še niti večji niso slovensčine. Zato je jasno, da ti le v nemščini uradujejo, ker pri najboljši volji ne morejo uradovati v jeziku ljudstva, katerega ne znajo. Na ta način se dela sodnijsko običajni jezik, na katerega se sklicuje potem pri vseh ukazih, kakor se je to zgodilo leta 1909. Tega leta je namreč izdalo deželno višje sodišče vsem sodiščem ukaz, v katerem se jim, da se izogone disciplinarnih kazni, prepoveduje razpošiljati župnim uradom slovenske ali dvojezične tiskovine. (Čujte! Čujte!)

Justična uprava je kriva turških razmer.

Justična uprava na Spodnjem Štajerskem je kriva naših turških razmer. Od pritožb, ki so se že

„Cenek, bodi priden; boj se Boga in rač moli. Naj te blagoslovi Oče, Sin in sv. Duh!“

„Ata“, je govoril Cenek, „stani, glema mlin!“

„Jutri, Cenek“, mu je rekla mati v joku in se naslonila na posteljo. In njej je rekel bolnik z veliko ljubeznijo:

„Žena, odpusti — če sem te — kečaj — žalil! Bodi — sreč — n — a! O — Jezus!“

Roka je omahnila, gospodar Janez je izdihnil. Nič več ni slišal Ceneka, ki je vabil očeta, da naj vstane.

Cenek! Glej, oče je res vstal in šel po plačilo k večnemu Gospodarju nebes in zemlje. Iz nebes bo zrl na te in te blagoslovljal; ti pa hodi po njegovih stopinjah!

Sosedje so prihajali kropiti svojega prijatelja. Vsak je čutil veliko boleš v srcu in v očeh so bile solze, grenke in žgoče. Vsakemu se je izvil vzdih:

„Škoda pridnega gospodarja! Pa Bog ga je hotel k sebi, njegova volja naj se zgodi!“

Oza.

(Napisal Januš Golec.)

(Dalje.)

Urno je pograbil vedrico in jo mesto Lojze ponese! do praga mežnarije.

Ko je pa dovršil svojo telesno delo usmiljenja, se mu je pa Lojza tudi prav ljubko zahvalila, rekoč:

„Si že priden, Jožek.“

Ni se ozrl več Oza v Lojzo, ampak skril je p lepi navadi roke v žepe in jo rudeč do ušes mahnil nazaj proti studentu.

Beseda „Jožek“ se je namreč tako prijetno dotaknila njegovega srca, da je pozabil na vso dostojnost svojih korakov, v kateri se je dan na dan vežbal in celo malo poskočil do studenta, gotovo prvič v življenju.

„Jožek, Jožek“, je ponavljal, grede za čogo in roglo. „Eh, tako lepo me še mati ne pokličejo“, je modroval Oza.

leta 1908 vložile, in katerih bi lahko mnogo navedel, ni niti ena rešena, samo da se pritožiteljem ne da prilike, da bi se to vprašanje končno rešilo. Opozarjam samo na slučaj Mesarec. Dotična pritožba leži že od leta 1908 v justičnem ministrstvu in še vedno ni rešena. In to je le samo en slučaj; koliko takih pritožb je že vložilo društvo odvetnikov, ve justično ministrstvo prav dobro, ve pa tudi dobro, da še niti ene ni rešilo. Kakor ostanejo te pritožbe in ti rekurzi nerešeni, tako ostane tudi vse drugo nerešeno. Nobena pritožba se ne preišče in justično ministrstvo se niti ne briga za pritožbe prebivalstva, če so še tako opravičene. Na ta način se vstvarjajo tako neznosne razmere, kakoršne zamoremo najti le na Sp. Štajerskem. Navesti hočem samo nekaj posameznih slučajev, na katere justično ministrstvo še ni odgovorilo in o katerih se na noben način ne ve, če se je sploh kaj preiskovalo, čeprav se je o zadevi govorilo v javnosti. Tudi slučaj, kateri so bili objavljeni v dnevnikih, v člankih, in katerih pisec se je celo podpisal, se ne preiščejo. Za vzgled navedem le članek, katerega je priobčil lamsko leto meseca septembra ali oktobra neki ljubljanski list zelo obširno, in pisec dotičnega članka se je podpisal. Vkljub temu se ni zganila niti justična oblast, niti sodnik dr. Watzulik. Storil se ni noben korak, da bi se bila dotična težka očitanja, ki so se tikale sodnika, razbremenila. Dotičnega uradnika bi bila morala justična oblast poklicati na odgovor. Radoveden sem, če hoče justična uprava sploh preiskovati takšne zadeve.

V pretečenem mesecu je pa neki ljubljanski list, in sicer ni bil to list naše stranke, očital ptujski sodnji naravnost nečuvnosti. A vkljub temu se do sedaj še ni prav nič ukrenilo. Če tudi je vložil tovariš Brenčič tukaj v zbornico tozadevno interpelacijo, mi še do sedaj ne vemo, če je justična oblast tozadevno sploh kaj ukrenila. Upati bi vsaj morali, da se bodo taki slučaj, če so pritožbe istinite ali ne.

Gospodje! Spominjate se še, da sem meseca decembra lanskega leta navedel, da sem napravil posebno vlogo na justično ministrstvo radi kršenja uradne tajnosti pri mariborski sodnji. Preteklo je že pol leta in mi še ne vemo, če se je sploh kaj ukrenilo. Mi torej nikdar ne vemo, če se v posameznih slučajih, v katerih govori vse prebivalstvo, sploh kaj ukrene, četudi so ti slučaj, tako značilni, da naravnost silijo oblast, napraviti red, ali vsaj preiskati, če so istiniti ali ne. Navesti hočem še en slučaj, da gospodje vidijo, na kak način strašijo ti nemškonalni renegatski sodniki med ljudstvom. Že cele tedne se govori po Spodnjem Štajerskem o dogodku, pri katerem igra neki sodnik vlogo, ki nikakor ni v čast njegovemu stanu. Povodom nekega pevskega večera je ta sodnik v javni gostilni zaukazal, da so se trije pevci vlegli na tla, pokriti jih je dal z rjuho in pelo se jim je vpričo vsega ljudstva „miserere.“ (Čujte! Čujte!) Ta mož je bil sodnik Sellyen v Šoštanj. In take reči se uganjajo brez vsakega ukora, če tudi so javnosti znane, če tudi se govori o njih med ljudstvom in če tudi se javno o njih piše ter se nič ne ukrene in se ne uvede nobene preiskave.

Gospodje! Ali niste tudi vi mnenja, da je potem pač samoobsebi umevno, da ti sodniki počenjajo, kar se jim poljubi? Saj vedo, da smejo vse storiti,

Čudno, beseda „Jožek“ je bila za našega junaka usodepolna in je vdarila na ono struno v človeškem srcu, ki jej pravimo ljubezen.

Resnica je, da je Ozo taisto noč po srečanju z Lojzo nekaj jelo ščipati in stiskati za srce, ker se je dolgo premetaval po slamnatem ležišču in so ga mati trikrat nagnali bolhe obirat, da bi se le pomiril. Iskrica ljubezni pa, ki je padla na večer v Ozovo srce, vzplamtela je drugi dan že na vse zgođaj v mogočen plamen, ki se je prav posebno jel bliščati prihodnjo nedeljo.

Navadno je naš Oza v nedeljo sam mahal v haveloku iz Radla proti Remšniku, si prižgal kaka dva streljaja pred božjim hramom smodko in moško puljal iz nje do cerkve, da so ga lahko vsi videli. Prišedši do cerkve je pa privzdignil desno nogo ter ob njen podplat otnil smodko in jo skrbno shranil v havelok, da bi jo po maši zopet prižgal za kakih 50 korakov.

V nedeljo po srečnem snidenju z Lojzo pri studencu jo je pa Oza čisto drugače ukrenil.

Že na vse zgodaj si je omencal oči, poiskal s bričvo vsako kocko po obrazu in nato prišel s frizuro. Dobro pomneč pregovor: Srednja pot najboljša pot — potegnil je tudi Oza z glavnikom, če smemo to njegovo pripravo tako imenovati, kar po sredini glave in razdelil lase na dve zaplati. Po čelu so mu segali do oči, da bi pa zgledal še bolj mikavno, zafrknil jih je pri koncih v kolobarje, kar se mu je po dolgem trudu res posrečilo.

Ko je bil š toaletto gotov, oblekel si je še havelok in si nato še nataknil z vso skrbjo pokrivalo, boječ se, da bi se mu po neprevidnosti ne zagnila ta brazda po sredini glave.

Ogledal se je še od vseh strani in se sam sebi zadovoljno nasmehnil: Danes si pač Jožek, danes!

Skosilil in zmotal se je še slednjič z vso pazljivostjo iz kajše ter se vstopil za debelo lipo, par korakov od pota, koder je morala Lojza mimo, na prežo. Ni čakal dolgo.

kar hočejo. Ker se jim nikdar na prste ne stopi, zato si dovoljujejo ti gospodje že vse. Imamo dosti gradiva, da zamoremo z dokazi podpreti istinitost teh razmer, ki so javnosti znane. Tu bi bilo dosti gradiva in dokazov za gospoda Marekhla, če bi jih le hotel imeti. Podalo bi mu jih tudi lahko justično ministrstvo; prepričan sem, da zamore dobiti tam gradiva več kakor dovolj, ker vendar stoji v tesni zvezi z justičnim ministrstvom.

(Konec prih.)

Soc. kurz S. K. S. Z.

Dnevni red socialnega kurza, ki se vrši dne 9. do dne 13. aprila v Ljubljani v Ljudskem domu, bo sledeči:

Torek:

Od poldesete do polenajste ure: Zunanja politika. Dr. Korošec.

Od polenajste do poldvanajste ure: Centralizem in federalizem. Profesor Evg. Jarc.

Od poldvanajste do polene ure: Gospodinjski kurzi. Minka Odlasek.

Od tretje do četrte ure: Verska vzgoja.

Od četrte do polšeste ure: Notranja kolonizacija. Dr. J. Adlešič.

Od polšeste do sedme ure: Orel in strelne organizacije. Dr. Cepuder. Urednik Terseglav.

Od osme do desete ure: Seja Orlav: a) poslovnik; b) nastopi in c) „Mladost.“

Sreda:

Od poldevete do poldesete ure: Agrarna politika. Poslanec Hladnik.

Od polenajste do polene ure: Socialna politika. Dr. Krek.

Od tretje do četrte ure: Organizacija žensk. Dr. Hohnjec.

Od četrte do polšeste ure: Igre in oder. Dr. Merhar. Profesor Robida.

Od polšeste do sedme ure: Skrb za bolnike. Dr. Dolšak.

Od osme do desete ure: Dramatični poskusi na odru ali igra.

Četrtek:

Od poldevete do poldesete ure: Občinska politika. Dr. Lampe.

Od polenajste do polene ure: Slovenska Straza. Dr. Verstovšek.

Od tretje do četrte ure: Treznostna organizacija. Urednik J. Kalan.

Od četrte do pete ure: „Čebelice.“ Kaplan J. Sedej.

Od pete do šeste ure: Godba v izobraževalnih društvih. Kaplan Fr. Kogej.

Od šest do sedme ure: Petje v izobraževalnih društvih. A. Svetek.

Od osme do desete ure: Občni zbor S. K. S. Z.

Petek:

Od poldevete do polenajste ure: Poučni kurzi. Dr. L. Pogačnik.

Od polenajste do polene ure: Jugoslovanska Stokovna Zveza. Dr. Zajec.

Od tretje do četrte ure: Skrb za zdrava stanovanja. Dr. J. Adlešič.

Kmalu je nekaj prišumelo mimo njega in predno je bil Oza gotov s sklepom: kako se lotiti močne trdnjave ljubezni, bila je Lojza že mimo.

Popraskal se je sicer za ušesi, da je zamudil tako lepo priliko, jezil se pa ni, ker je bil v svoji skromnosti zadovoljen tudi s tem, da je smel gledati svoj vzor od zadaj.

Tako sta korakala Lojza in Oza v razdalji do 200 korakov.

Kadarkoli je Lojza izginila kje za ovinkom, tedaj je Oza vedno pospešil svoje korake in srce mu je začelo močneje udrihati in še mravljinci so mu prvezi po hrbtu, ko se je Lojza zopet prikazala iz za ovinka. Hitro je Oza zopet postal, pogum mu je namreč na novo upadal in nadaljeval je svojo pot v primerni in dostojni razdalji.

Prehodila je že Lojza dobri dve tretjini pota, ne da bi se zavedala, kako nevaren sovražnik jo zalezuje. Pustila je že za sabo takozvano Hebl-kajšo in obstala pred precej globoko lužo, ki jej je tukaj zapirala pot. Ni se pomišljala Lojza dolgo, ampak, svesta si svojih brzih nog, se je pognala kakor srna preko mlakuže in nadaljevala svojo pot.

Ta Lojzin skok se je Ozu tako dopadel, da bi bil kar najrajši zavriskal samega veselja, videč, kako brhka je njegova Lojzika.

Prišel je tudi on do mlake, katere bi se pa bil prav lahko izognil, toda nekaj mu je govorilo: Ne smeš zaostati za Lojzo, pokaži tudi ti, da imaš brhke noge.

In res, Oza se je sicer popraskal malo za ušesi, ker doslej še ni nikdar skakal, pa vključ temu se je ojunail, privzdignil skrbno svoj havelok in mesto da bi se bil zagnal kot Lojza, je pa vzdignil samo desno nogo, z levo pa je tako nerodno brenil v nasprotno stran, da je žlaputnil s havelokom vred na sredino mlakuže.

Zavesti pa previdni Oza tudi v mlaki ni izgubil. Hoteč še v zadnjem trenutku oteti klobuk pred blatno kopelj segel je po njem na glavo, pri tem pa omahnil tako nerodno, da je tičal prav do grla v mlakuži. Z lopatosto dlanjo pa, s katero je hotel oteti

Od četrte do pete ure: Izseljevanje in prese-ljevanje. Dr. Pegan.

Od pete do šeste ure: Skrb za otroke. Dr. J. Gruđen.

Od šeste do sedme ure: Skrb za vajence. Al. Stroj.

Termin za zглаševanje do velikega četrta, to je 4. aprila.

Vsakdo naj sporoči, ali želi, da se mu preskrbi tudi ceno stanovanje ter kosilo in večerja.

One prijave, ki nam dojdejo pozneje, bomo pa vpoštevali samo po možnosti.

Po vsakem predavanju se bo vršila prosta debata v obliki pogovora, kjer se bo pojasnilo vsako nejasno vprašanje.

Vabimo vse člane naših organizacij, da se tečaja udeležijo. Pozivljamo pa k udeležbi zlasti one, ki so že ali pa žele postati voditelji naših organizacij, ali vneti sotrudniki, ki jim je procvit naših organizacij pri sreč.

Odbor bo storil vse, da bo mogel nuditi udeležencem kar mogoče udobnosti glede stroškov, da bodo čim najmanjši, moralni uspeh pa čim največji.

Dolžnost vsakega društva bi bila, da odpošlje vsaj po enega odposlanca k tečaju. Prav gotovo pa naj se domenijo društva posameznih dekanij in okrožij, da pošljejo skupno nekaj delegatov, ki naj jim ponesejo domov bogatih navodil.

Priglasje naj se pošlje takoj na tajništvo S. K. S. Z. v Ljubljani, Ljudski dom.

Odbor S. K. S. Z:

Politični pregled.

Državni zbor.

Dunaj, 27. marca.

V današnji seji je razpravljala zbornica o izplačevanju mezd v rudokopih.

Poslanec dr. Benkovič, ki se je oglasil k besedi, je poudarjal, da znači ta zakonska predloga majhen napredek v rudarski zakonodaji, zato bo on in njegova stranka glasoval za predlogo, kakor jo priporoča odsek, ki zahteva, da se izplačuje rudarjem plača mesečno in ne tedensko, kakor je bilo do sedaj običajno, kajti tedensko izplačevanje mezde navaja delavstvo k zapravljanju. Istotako je Slovenska ljudska stranka tudi proti brezplačni prepustitvi razstreliva delavcem, ker bi to posamezne družbe lanko uporabljale, da znižajo delavcem zaslužek.

Poslanec dr. Benkovič se je nato obširno bavil s stavkarskim gibanjem. Ostro je napadel trbovjsko družbo, ki je sklenila privoliti le 5% zvišanje mezde, kar pa je seveda veliko premalo. Opozarjal je nato, da se stavkarsko gibanje v Trbovljah vedno bolj širi ter je končno izjavil, da je večina rudarjev za to, da se mezda izplačuje mesečno in ne več tedensko.

Zbornica je sprejela omenjeni zakonski načrt glede mesečnega izplačevanja mezde v rudniških podjetjih. Sprejet je bil tudi resolucijski predlog poslanca dr. Benkoviča, za devajoč prepoved izplačevanja mezde ob nedeljah in praznikih.

Nato je zbornica razpravljala o poročilu narodnogospodarskega odseka glede razširjenja zakona

klobuk, čofnil je po vodi, da je bil še po licu ves blaten.

Zvezdo vodnico, Lojzo, je pa tudi v kopelji še ohranil na umbi.

Ni ga zapazila Lojza, kaka nesreča se mu je bila prepetila, toda bila je ravno na ovinku, odkoder bi ga bila lahko zagledala, če bi bil skobacal iz te mlake.

Tonevarnost je mokri Oza brž uvidel in rajši tako dolgo v mlakuži potrpel, da se je Lojza skrila za ovinkom; še-le nato je skobacal na svetlo, se do dobra ocedil in nadaljeval svojo pot, pa ne k sv. Juriju na Remšnik, ampak nazaj na Radl.

Nikakor pa ni preklinjal naš Oza, kar bi skoraj gotovo drug na njegovem mestu storil, ampak pri vsej nesreči, ki ga je zadela, je hvalil previdnost božjo, ki ga je zadržala tako dolgo za lipo na Radlu, da se ni osmešil v pričo Lojze. Kar lasje so se Ozu ježili pri misli, kaj bi bila pač Lojzika počela, ko bi pred njenimi očmi čonil v mlako in še pri tem njo oštrafosal z mlakužo.

Prav zadovoljen je bil Oza z današnjim vspehom in nazaj grede trdno sklenil: vedno korakati za Lojzo v primerni razdalji, Heblnove mlake pa se rajši ogniti, če tudi na četrte ure na okoli. Saj se pa tudi za moža, med katere se je prišteval Oza, nikakor ne spodobi, da bi se v skoku poganjal preko mlakuž.

II.

Doma se je Oza sčel, zarič v slamo in prespal celo nedeljo s trdnim sklepom, da bo de prihodnjo nedeljo zopet poskusil znova svojo srečo.

Vse te njegove naklepe pa mu je prekrizal star pregovor, ki pravi: „Človek obrača, Bog pa obrne.“ Tako se je zgodilo tudi pri Labrancu. Kar v penderjek po oni usodepolni nedelji, ki jo je Oza prebil v mlakuži in slami, spremenilo se je tudi vreme. Kapelski veter je jel briti in peti pesem o snegu. Komaj je potihnil veter, zapadel je tudi v resnici precej visok sneg.

S starko zimo prikašljala je na Radl tudi še njena sestra, bolezen.

o zavarovanju zoper nezgode. Odsekovi predlogi so bili sprejeti v vseh treh branjih.

Zatem je nadaljevala zbornica debato o Körnerjevem predlogu. Tu se je skušal oprati poslanec Marechl očitani poslanca dr. Verstovška. Z zavijanjem je skušal ovreči nekatera dejstva o nezgodnih sodnih razmerah na Spodnjem Štajerskem. Njegova metoda je bila zelo enostavna, ker je navedel v dokaz, da dr. Verstovškove trditve niso resnične, za pričo obdolženega uradnika in pa nemški Volksrat. Rekel je, da uradnika Potočnik in Kermavner nista odšla na Kranjsko, temuč, da sta še vedno na Štajerskem, in je rekel, da sta ta dva uradnika Nemca. Seveda ni poročal Marechl, da je menil dr. Verstovšek slovenska Potočnika in Kermavnerja, ne pa nemška uradnika Pototschnigga in Kermavnerja, ki sta seveda še ostala na Štajerskem. Ta Marechlov dejanski popravek pač dovolj označuje zavijanje dejanskih razmer.

Dunaj, 28. marca.

V seji dne 28. t. m. se je nadaljevala razprava o Körnerjevem predlogu. Prišlo je v zbornici do uprav divjaških prizorov in kravaļov in so padale psovke najgrše vrste med poslancema Seidl-om in Jokl-om. Pri glasovanju je bila nujnost Körnerjevega predloga z neznatno večino odklonjena. Med silnim nemirom in prav malo je manjkalo, da ni prišlo do pretepov, je bila seja zaključena.

Prihodnja seja jutri.

Srbija.

Tekom meseca aprila poseti okrog 80 srbskih trgovcev iz Vranje in okolice Sofijo v svrhu, da stopijo z odločnimi trgovskimi in industrijalnimi krugi v trgovsko zvezo. Bolgarska vlada je dovolila srbskim trgovcem 50% popusta pri vožnji po bolgarskih železnicah.

Bolgarija.

Bolgarski kralj Ferdinand je prevzel pokroviteljstvo bolgarske akademije znanosti in umetnosti. Akademija je carju izročila posebno adresno. Deputacijo, ki je izročila carju adresno, je vodil bolgarski ministrski predsednik Gešov kot predsednik akademije.

Francosko.

Zbornica je sprejela s 536 glasovi proti 32 glasovom volilno reformo, glasom katere odpade na vsake 22.500 volilcev po en poslanec in en poslanec še tudi na oni del, ki presega vsaj 11.250 volilcev.

Raznoterosti.

Častni jubilej. Velečastiti gospod Josip Tombah, župnik pri Sv. Petru pod Sv. gorami in dosluženi dekan, je letos svoj god obhajal sedemdesetokraj. Imenovanec je dne 28. marca 1887 bil imenovan za knezoškofskega duhovnega svetnika in je torej te dni slavil petindvajsetletnico omenjene časti. Še več jubilejev!

† **Terezija Šentak.** Na Vranskem je umrla v sredo dne 27. t. m. v 71. letu starosti, po kratki in mučni bolezni veleposesnica gospa Terezija Šentak. Pokojnica je bila vzorna krščanska gospa, globoke

Labrančeva Urša je že dalje časa pokašljevala in sople bolj na dolgo, ker jo je tlačila hribovska mora — naduha. Kako pa tudi ne, saj si je reva lahko pregnala pljuča, ko je vendar dvakrat nosila od vetra razdrto streho iz grabe na vrh Radla. Toda naduha bi naj že bila, saj tudi z nadušljivimi pljučami dočaka človek večkrat visoko starost. Sicer so že tudi naša mati Urša nosili sedem križev na nagubanem hrbtu, pa vključ starosti in naduhi bi še bili „avžah“ en čas na Radlu, da jih ni napadla vodenika, ki si podaja z naduho roko, saj pri nas v hribih je tako. Otekle noge so materi Urši povedale, da je taista, ki ji pravimo smrt, že pred durmi.

Poklicali so mati Oza in mu med solzami naročili, da naj gre po gospoda v Št. Jur.

Nad vse ubogljivi Oza je tudi skočil v praznično obleko in havelok, prvič do onem nesrečnem skoku, in pripeljal tudi gospoda župnika na strmi Radl.

Še bolj se je pa stožilo materi Urški, ko došli gospod župnik niso hoteli sesti na pripravljeni jim stolec zraven postelje, ampak so kar stoje opravili svojo stvar. Trdna vera je bila namreč razširjena po Št. Juriju, da vsak bolnik, katerega gospod stoje previdijo, mora umreti in sicer takoj.

Za to gotovo znamenje smrti so tudi radelska Urška dobro vedeli. Dasi so pa noč in dan prosili svojo patrono, da bi jim sprosila skorajšnjo smrt, bi še bili vendar enkrat radi slišali kukavico.

Neusmiljena smrt pa se tudi od sv. Uršule ni dala pregovoriti in je pograbila mater Urško že takoj drugi dan, ko je bila previdena in jo ponesla na kraj, kjer ni naduhe in kjer ne odnaša veter streh v grabe.

Mati Urša so torej umrli in Oza jih je tudi dostojno pokopal, še sedmine ni obhajal po smrti, ker so mu rajnka to položili na sree, predno so ugasnili za vedno. Bridko žalost je občutilo njegovo srce, ko se je nehale materino pokašljevanje po kajši. To žalost so pa najbolj občutile uboga čoga in roglja, ki so se morale spominjati Urškine smrti z — lačnim želodcem. (Dalje prih.)

ga verskega prepričanja in izelo pobožna. V njeni hiši-gostilni se ni smelo zabavljati in žaliti krščanski čut, na to je strogo pazila. Bila je usmiljenega srca, prava mati ubogih. Po zgodnji smrti svojega moža je sama vodila veliko gospodarstvo in se je izkazala kot vzorna gospodinja. Njena hiša je bila tudi znana kot odlično narodna. Saj nosi vendar njena gostilna naslov: „Pri Slovanu“ in ima v njej čitalnica svoje prostore. Tudi kot mati je bila blaga gospa prava vzor-mati. Bila je dobra, skrbna in ljubeča ter je svoje hčere vzgojila v krščanskem duhu. Hčere tudi niso pozabile svoje ljube matere in so vedno rade, kakor tudi njihove družine prihitile na dom. Seveda so tudi drugi ljudje visoko cenili ljubeznjivo gospo, ki je bila povsod zelo priljubljena. Naj ji bo zemlja lahka po delapolnem življenju! Spoštovani rodbini naše sožalje!

Novi most čez Dravo se bo gradil pod Mariborom in sicer med Dogošami in Zgornjim Duplekom. Deželni stavbinski urad je preračunal stroške na 234.000 K. Ministrstvo za javna dela bo prispevalo 35.000 K, ostala štota se pa razdeli na deželo in na okraj. Z novim mostom bo prebivalstvu spodnjega mariborskega okraja brezdvomno silno ustrezno.

Liberalna doslednost. Liberalci vedno vpijejo, da naši poslanci nič ne store zoper germanizacijo naših spodnještajerskih sodišč. To je že stara, mnogo-krat ovržena laž. Za obrambo naših narodnih pravic pri sodiščih je že vsak slovenski poslanec, in sicer tudi poslanci kmečkega stanu, izpregovoril odločno besedo. Prvi govor, ki ga je imel Plojev naslednik, kmečki poslanec Brenčič v državnem zboru, se je pečal z žalostnimi razmerami na naših sodiščih, vsled česar so ga „Štajerci“ in nemški listi grdo in srdito napadali. Veliko pozornost obrača uradniškemu vprašanju pri naših sodiščih poslanec dr. Verstovšek, ki je s pogumno besedo v državnem zboru že parkrat osvetlil te žalostne razmere. In zahvala, ki jo dobiva od liberalnih listov in liberalnih uradnikov, je napad na njega in celo našo stranko, Liberalna hinavščina! Naši poslanci niso krivi teh razmer, temveč krivda zadeva Ravniharja in njegove liberalne zaveznike, ki podpirajo Hohenburgerjevo vladno. Naši poslanci so proti vladi v odločni opoziciji, katera liberalcem očitno ne ugaja, ker jo obsojajo kot obstrukcijo. Naši poslanci parirajo vladni udarec z opozicijskim udarcem, hinavski liberalci pa s skrivljenim hrbtom. In taki ljudje, ki so na Štajerskem zavezniki Nemcev in nemških uradnikov ter nimajo dovolj grde besede zoper slovensko obstrukcijo, bi naj govorili o narodni odločnosti in narodni zvestobi! Bo treba vedno iznova opozoriti na dr. Krekovo besedo o zaničevanju!

Liberalce je odločen dr. Krekov govor v Celju povsem zmešal. Da bi nekoliko zmanjšali vtis, ki ga je napravil ne samo na poslušalce, temveč tudi na one, ki so ga čitali, so postali „pobožni“ in v zadnjem „Narodnem Listu“ priobčujajo citate iz sv. pisma, v katerih se uči ljubezen do bližnjega. Ne da bi obširnejše odgovarjali „pobožnim“ liberalcem, ki bi sedaj radi branili svojo politiko s krščanstvom, ki so ga enkrat imenovali „strup iz Judeje“, opozarjamo liberalno gospodo, da je Kristus pogljal nekoč z bičem iz templja barantače, ki so ga onečaščevali. In kaj delajo liberalci drugega, kakor da onečaščujejo slovensko ljudstvo? Dr. Krek je še premilo povedal: liberalci zaslužijo bič!

Liberalci so verni kristjani? Somišljenik nam piše: V 9. številki „Narodnega Lista“ piše nekoč z ozirom na odpravljanje praznikov tako-le: Goriški nadškof, tridentski škof ter nadškof v Sarajevu so odpravili šest praznikov. Graški nadškof so pa v svojem letošnjem pastirskem listu oznanjali vernikom svoje skofije, da ne odpravijo nobenega praznika, da namreč ostanejo vsi. Nato pa vpraša ta „verniki“ mož svoje sobrate liberalce: Komu li hočemo biti verni kristjani pokorni, ali sv. očetu ali pa graškemu nadškofu? V odgovor vam dam: Vi liberalci niste pokorni ne sv. očetu, ne graškemu nadškofu, tudi ne svojim domačim duhovnikom, ampak pokorni ste ptujskemu Linhartu in pa „Nar. Listu.“ Vas li torej ni v dno duše sram, da se imate za verne kristjane ter se poprašujete, komu hočemo biti pokorni. Je-li to kaka pokorščina do sv. očeta, ko ne svoje domače duhovnike po svojih liberalnih časnikih zaničujete, zasramujete ter blatite? Kako pokorščino hočete potem skazovati sv. očetu? Bržčas liberalno, a ta je samo za vraga!

Vodnogospodarski program za alpske dežele. Na povabilo poslancev Doberniga in barona Fuchsa so imeli dne 28. t. m. zastopniki južnih dežel brez razlike strank in narodnosti, sestanek, na katerem so se posvetovali o zadevi vodnogospodarskega programa za južne dežele naše države. Pri nate so vršili volitvah v izvršujoči komite so bili izvoljeni tudi poslanci dr. Korošec, dr. Šusteršič, Fon, dr. Laginja, dr. Ivčević in Dulbič. V predsedstvo izvrševalnega komiteja so bili izvoljeni poslanci Dobernig, Fuchs in dr. Šusteršič.

Glavna skupščina Matice Hrvatske v Zagrebu se je vršila preteklo nedeljo. Na skupščini so bili navzoči kot gostje: dr. Fran Ilešič, predsednik Slovenske Matice, Milan Pugelj, tajnik Slovenske Matice in pisatelj Čvetko Golar kot slovenski zastopnik, vseučiliški profesor Pavle Popovič in gimnazijski profesor Henrik Liller kot zastopnika Srbske književne zadruge iz Beograda. Razpravo je vodil predsednik vseučiliški profesor dr. Oton Kučera, ki je v iskrenih besedah pozdravil navzoče srbske in slovenske

goste. O društvenem delovanju je poročal društveni tajnik vseučiliški profesor dr. Albert Bazala. Iz poročila je posneti, da šteje Matica Hrvatska 11.110 članov. Glasom poročila blagajnika dr. Otona Bošnjaka je imela Matica Hrvatska 192.738 K dohodkov, temeljna glavnica se je v lanskem letu povzela za 28.589 K ter znaša sedaj 507.368 K. Razen tega upravlja Matica Hrvatska tudi razne, književnim svrham namenjene fondе, ki znašajo 220.281 K. Za predsednika je bil izvoljen dr. Oton Kučera, za podpredsednika književno-umetniškega odbora K. Pavle-tič, za blagajnika profesor Oton Bošnjak, v odbor pa dr. S. Bosanac, Vlado pl. Treščec, Janko Leskovar, Veljko Tomič in dr. Branko Drechsler.

Česka šolska družba „Komensky.“ Na slovesnem obnem zboru češke dunajske šolske družbe „Komensky“ so konstatirali, da ima letos družba v proračunu pol milijona primanjkljaja, ki se bo pokrila z raznimi prispevki.

Občni zbor štajerske c. kr. kmetijske družbe.

V Gradcu se je v deželni hiši začel dne 27. marca popoldne 89. občni zbor štajerske c. kr. kmetijske družbe. Otvoril ga je deželni glavar grof Attems. Zastopanih je bilo 135 podružnic z 301 odposlancem.

Iz poročila osrednjega odbora je posneti, da šteje družba sedaj 137 podružnic z 16.926 člani. Število članov se je v zadnjem društvenem letu povzdignilo za 1412. Delegat Pušenjak je poročal nato o proračunu za leto 1912. Računski zaključek za leto 1911 izkazuje dohodkov 1.104.724 K 55 vin., izdatkov pa 979.985 K 66 vin., torej ostane preostanka 124.738 K 89 vin. Proračun za leto 1912 izkazuje izdatkov 458 tisoč 918 K, pokritja pa 447.986 K, torej primanjkljaja 10.932 K. Se vzame na znanje.

Od spodnještajerskih podružnic so se vložili sledeči predlogi: Št. Lovrenc na Dravskem polju: naj se proglasi zajec za škodljivo žival; Mestinje-St. Peter na Medvedovem selu, naj se vpeljejo gospodinski tečaji za dekleta in naj se izboljšajo vzorni hlevi; Ivanjkovec, Sv. Marjeta in Št. Jur ob juž. žel., naj se vpelje na kmetijski šoli v Št. Jurju ob juž. žel. tudi obvezni pouk o vinarstvu; Šmartin na Paki, naj se daje za gospodarska orodja več subvencij; Ribnica na Pohorju, naj se na Spodnje Štajersko daje tudi subvencionirane čistokrvne plemenske telice; Sv. Jurij ob Šč., glede subvencij za melioracije in umet. gnojil; Mala Nedelja, da bi tudi posamezniki dobili subvencije za vodovode, da se da podpora za popravilo plazov, da sme vinorejec davka prosto prodati vina v najmanjši množini po 50 litrov, ne kakor dozdaj 56 litrov; Št. Jurij v Slov. gor., naj bi se določila večja svota za subvencijo za umetna gnojila, travna in deteljna semena, in da bi ista dobili vsi člani, ki se oglašijo za nje, po znižani ceni; Ptuj okolica, za slučaj toče naj se daje ubožnim posestnikom galica zastonj, ali vsaj za zelo znižano ceno za škropljenje trt, naj se izda spis, katere vrste trt in na kateri ameriški podlagi se najbolj priporočajo za naše kraje; Sv. Jurij ob juž. žel., naj se cepilna snov zoper svinjsko rudečico daje zastonj na razpologo svinjerejem; Videm ob Savi, Zveza gospodarskih zadrug naj prodaja samo taka semena, ki se pri izkušnji pokažejo, da so prosta predenice, za nakup vina za deželno vzorno klet naj Zveza gospodarskih zadrug določi, da se bo kupovalo vino naravnost od vinorejcev in da odpade pošiljanje vzorcev; Ivanjkovec, osrednji odbor naj deluje na to, da se pospeši izpeljava železnice Ljutomer—Ormož.

Ustanovitev novih podružnic v Št. Jurju ob Pesnici, Polensaku in Sv. Križu tik Slatine se vzame na znanje. Odklonil pa se je predlog, da se vpokliče ravnatelj kmetijske šole v Št. Jurju kot član v osrednji odbor kmetijske družbe.

Glede slovenskega in nemškega družbinega glasila je prišlo do živahne debate. Na obeh straneh se zahteva, naj bo družbino glasilo pisano bolj poljudno. Se sprejme.

V razpravo je prišlo še več predlogov naših spodnještajerskih podružnic. Pri včerajšnjem zborovanju sta prišla do besede tudi poslanca dr. Verstovšek in Roškar. Prišlo je do ostre kontraverze med Slovenci in Nemci. O nadaljnjem poteku zborovanja bo poročali prihodnjič.

Štajersko. Mariborske novice.

Železniška nesreča pred sodnijo. Dne 29. aprila 1911 so se peljali na takozvani dražini iz postaje Ormož asistent župne železnice Opelka iz Maribora, višji stavbni komisar Fran Mur in še drugi, proti postaji Velika Nedelja. Vsled nastalega protivetra se dražina ni mogla tako hitro pomikati, kot se je prvotno pričakovalo in že pri čuvajnici št. 26 jo je dohitel osebni brzovlak na ovinku železniške proge pri kamnu štev. 37. K sreči je ena oseba zapazila brzovlak še pravočasno, da so bile še v stanju poskakati raz dražine. Strojevodja je tudi opazil nevarnost ter bil v stanju, nategniti zavore v toliko, da dražina razun nekaj večjih udarcev ni zadobila hujših poškodb. Fran Mur, ki je bil odgovoren za varen prihod na postajo Velika Nedelja, je bil obsojen radi prestopka proti telesni varnosti na 48 ur strogega zapora in povrnitvi škode južni železnici v znesku 260 K.

Razstava. Slovensko trgovsko in obrtno društvo v Mariboru namerava tekom leta 1912 v vseh prostorih Narodnega doma v Mariboru prirediti razstavo. Namen razstave bi bil, delati reklamo za slovenske trgovce in obrtnike ter seznaniti občinstvo z slovenskimi trgovci in obrtniki. Razstava bi trajala prilično en teden (morda meseca septembra), tako, da se prvo nedeljo otvori in naslednjo nedeljo završi. Razstava je mogoča le, če je zasiguran primeren uspeh. Potrebna je torej primerna udeležba razstavljenec, kakor tudi obiskovalcev, to je občinstva. Vedeti pa je tudi treba, ali in kako se bodo dali pokriti stroški razstave. Treba je torej pred vsem slišati mnenja tistih, ki bi razstavili. Da se o tem dogovorimo, vršil se bo v nedeljo dne 14. aprila 1912, ob 3. uri popoldne, v Narodnem domu v Mariboru sestanek slovenskih trgovcev in obrtnikov. Zeleni je mnogoštevilne udeležbe na tem shodu, ki ima določiti čas in natančen program razstave ter se bo vršil le pri dobrem obisku in če se oglasi zadostno število razstavljenec. Kdor se tega sestanka ne more udeležiti, naj javi svoje mnenje pismeno do dne 14. aprila t. l. društvu. — Odbor Slovenskega trg. in obrt. društva.

Zenski shod. Na cvetno nedeljo dne 31. sušca popoldne ob 4. uri bo v dvorani katoliškega delavskega društva, Flöbergasse 4 (blizu Cirilove tiskarne) v Mariboru velik shod za žene in dekleta iz Maribora in okolice. Govoril bo gospod državni in dež. poslanec dr. Korošec in več drugih. Slovenske žene in dekleta, takrat vse na shod!

Slov. Straža ima v ponedeljek svoj običajni družinski večer v gostilni g. Kirbiša.

Prireditel društva katoliških rokodelskih pomočnikov zadnjo nedeljo se je nad vse pričakovanje dobro obnesla. Društvena dvorana je bila polna občinstva, ki je prihitelo poslušati prvo slovensko predstavo. Pozdravni govor je imel dr. Medved, ki je po stari navadi žel burno pritrdjevanje. Igra „Sinovo maščevanje“ je izborna vspela. Igralci so res dobro rešili svoje vloge in bili zato šteležni živahne pohvale. Fantje, le korajžno napreji!

Celjske novice.

Celje. Seja podpornega društva organistov, katera je bila sklicana na dan 13. sušca v Celju, se ni mogla vršiti, ker je bilo premalo odbornikov. To je žalostno, posebno še zato, ker je bila ravno ta seja zelo važna. — Živela zaspanost!

„Mati svetega veselja“, zelo lepa igra, se vprizori na cvetno nedeljo popoldne ob pol štirih v celjskem Narodnem domu. Pri igri nastopi 42 oseb. Igro priredijo šolske sestre v Celju. Opozarjamo sl. občinstvo na to vprizoritev, ki je prva v Celju. Med odmori bodo igrali na glasovir absolventi orglarske šole razne skladbe komponistov: Mozart, Haydn, Weber, Suppe in Klementi. Predprodaja vstopnic je pri tvrdki Goričar in Leskošek v Celju.

Ptujske novice.

Elektrika in protestantje. Kakor znano, se namerava pri Sv. Marku niže Ptuja ob novem kanalu zgraditi električna centrala. Kako so pri tem projektu znali vloviti posestnike, oziroma njih posestva, so tudi časniki poročali. Manj znano pa je, da je duša celega podjetja tujec, inženir Spychiger, kakor se splošno trdi, protestantom na Ptuju kupil zemljišče za protestantsko cerkev in pastorjevo hišo! Tako torej! Tujci prihajajo v naš kraj, da sejejo med dobro katoliško ljudstvo ljuliko lutriš-vero! Že od začetka pismo od električne centrale pričakovali za naše ljudstvo drugega, kakor le škodo; a da bi nam električnim potom vrinili tudi protestantizem, nismo mislili! Torej ljudje pozor pred elektriko in lutriš-vero!

Nesrečna smrt. Minuli teden so hoteli orožniki na Pobrežju pri Ptuju med drugimi aretirati tudi posestniškega sina Janeza Fridauerja, ker je bil na sumu, da je sokriv velike koruzne tatvine pri kmetu F. Rogina. Fant pa se je aretaciji zoperstavil, se začel ravsat z orožnikom, ki je konečno Fridauerja z bajonetom sunil v prsi. Težko ranjenega so prepeljali v ptujsko bolnišnico, kjer je pa že v nedeljo večer na hudi rani umrl. Poroča se, da obstoja na Pobrežju cela tatinska družba. Pobrežje je popolnoma štajerčijanska! Ljudje, pogledjte, take sadove rodi ta „Štajerc“ in ptujski šnops! Kako žalostno je, da ni ne na Pobrežju, ne kje drugod pri Sv. Vidu kakega izobraževalnega društva! Ali res ni moža, ki bi se usmilil zapeljanega ljudstva in ga začel organizirati!

Birokracija in nje delo! Prej omenjeni Jan. Fridauer je umrl že v nedeljo, dne 24. marca, a pokopani je bil še-le v četrtek, dne 28. marca popoldne, ali mogoče tudi še pozneje, dasiravno pri tem toplem vremenu mrlič silno hitro trohni in okužuje celo okolico. Po dolgem pisanju in čakanju pride namreč komisija iz Gradca še-le v četrtek popoldne, da truplo obducira. To je naravnost škandal.

Kmet, kaj storiš sedaj spomladi s trnjem in pepelom? To storiš s ptujskim zapeljivcem, šnopsarsko-nemškutarskim „Štajercem“, kjerkoli ga najdeš!

Ljutomerske novice.

Gasilno društvo v Cezanjevcih pri Ljutomeru priredi na velikonočni pondeljek tombolo v gostilni g. Alojzija Stajnika v Mekotnjaku. Začetek ob 6. uri zvečer. K prav obilni udeležbi uljudno vabi društveni odbor.

Umrl je v Ljutomeru dne 27. t. m. gospod Fr. Repič starejši, trgovec in posestnik. Bil je značajan mož in povsod zelo priljubljen. Naj v miru počiva!

Obesil se je na Zgornjem Kamensčaku pretečeni teden posestnik Ivan Vogrinec. Žalostne družinske razmere so ga spravile v tako zares žalosten konec.

Občinski redar. Za znanim občinskim redarjem Centrihom, katerega je veter že pred nekaj leti odnesel v Ptuj, je prišel k nam kot njegov naslednik gospod Zlahtič, mož doštójnega vedenja napram Slovencem. Našim modrim nemškim občinskim glavam, v prvi vrsti pa gospodu županu, to ni bilo všeč. Delali so radi tega tako dolgo, da so ga spravili proč. Za njim pride nek doslužen orožnik iz Kapfenberga. Po županovem receptu bo moral biti „tajnacional“ in Slovencem bolj na prste gledati, kakor je to izvršno izvrševal nekdanj Centrih. S tem gospod župan zopet kaže, kako so mu slovenski prebivalci v trgu na srečo. Gradiiva imamo že dovolj, da kmalu pride-mo na dan. Zadnji čas postopa proti nam čudno, kar je posebno pokazal slučaj Stanjko. Ali pozna gospod župan knjigo o lepem vedenju?

Trboveljske novice.

Rudarsko gibanje. Ker se je že toliko govorilo o tukaj nameravanim rudarskem štrajku, sklicali je v nedeljo dne 24. t. m. dopoldan gospod poslanec dr. Benkovič rudarski shod, kateri je bil povoljno obiskani. Zastopane so bile vse stranke in so tudi prišli delavski zastopniki. Gospod poslanec je v širšem govoru obrazložil delavstvu sedanjost svetovno rudarsko stavko ter omenil, da je mogoče, da se ti stavki tudi tovarniški delavci pridružijo; sicer pa ravno sedaj ni ugoden čas za rudarsko stavko, ker se manj premoga potrebuje, kakor po zimi, tudi z živili ni sedaj delavstvo tako preskrbljeno, kakor v jeseni. Po govoru so izražali rudarji razne pritožbe in pred vsem zahtevali zvišanje plač. Poslanec jim je obljubil, da se popelje takoj na Dunaj in bo pri upravnem svetu delal na to, da se rudarjem ustreže. Dr. Benkovič je mož na pravem mestu, ki svojo obljubo tudi izvrši. Že v tork popoldan se je raznesla govorica, da se je rudarjem še precej povoljno ustreglo. Seveda, kakor so že nekatere osebe v rudečem taboru, se bode zatrjevalo, da ni gospod poslanec nič storil. Toda proti takim lažem bomo krepko nastopili, ker pošteno delo zasluži tudi pošteno priznanje. Toliko je sedaj gotovo, da ne bo stavke. Gotovo pa je tudi, da bode trboveljska premogarska družba pri ceni premoga zopet poskočila, ker je dala nekoliko drobtin ubogim delavcem; tako pride družba zopet k lepemu dobičku. Potem pa nekateri vprašajo, odkod neki pride draginja. Premog se bo, predno bo zima, po celi Avstriji podražil in treba bo misliti na iznajdbo, kako bi se dalo pri solnčni toploti kuhati.

Gledališka igra. Pretečeno nedeljo so igrala tukajšnja dekleta s pomočjo naših vrlih fantov igro: „Mati svetega veselja.“ Ljudstva je bilo nepričakovano veliko; igra je izvršno izpadla, naši igralci lahko sedaj na vsakem odru nastopijo. Danes se tudi vidi, da je bil Društveni dom zelo potreben. Le tako naprej! Saj za našo mladino je potrebno, da po-kaže, da ne spi.

Trbovlje. Dne 23. marca se je vršila druga občinska seja v tem letu in sicer prvokrat pod vodstvom gospoda župana Vođuška, ki je od precej nevarne bolezni srečno zopet okreval. Ves odbor mu k okrevanju čestita in zakliče trikratni „živijo.“ Dnevni red je bil jako obširen. Vzle temu, da so odborniki obeh narodnosti, kakor tudi zastopniki različnih strank, so se vendar vse točke dnevnega reda druga za drugo mirno razmotrivale in tudi vse ugodno rešile. Iz cele razprave posnamo sledeče: V letu 1911 je imela občina dohodkov 111.896 K 96 v, stroškov pa 108.640 K 96 v. Preostaja še torej gotovega denarja 3256 K. V tekočem letu bodo narasli novi stroški in sicer radi razširjanja pokopališča v obsegu 2400 kvadratnih metrov, in za napravo nove strehe na farni stolp, katero zahteva politična oblast. Vdova občinskega redarja Homolaka dobi dokler ostane vdova, mesečno podporo in začasno še tudi prosto stanovanje. Razpiše se tudi še eno in sicer drugo mesto občinskega tajnika. Ubožni zaklad je imel v pretečenem letu 8446 K 19 v dohodkov, izdatkov pa 8354 K 2 v, preostane torej še v blagajni 92 K 17 v.

Drugi kraji.

Sv. Jurij v Slovenskih goricah. Umrl je vrli mladenič Jožef Tomažič iz Partinje. Odkar obstoji pevski zbor, je bil njegov vnet ud. Marijina mladeniška družba ga je s ponosom prištevila svojim članom. Mladeniška zveza je z njim zgubila poštenega tovariša. Danes v petek dne 29. sušca se je vršil njegov prezgodnji pogreb, umrl je v najlepši mladeniški dobi. Pevski zbor se je poslovil od njega z gniljivimi žalostinkama: „Oj sladko spavaj“ in „Smrti dan ti je napočil.“ Na grobu se mu je govorila beseda v slovo, ki je povdarjala njegovo vrlino in krepost mladeniško, a tudi njegovo požrtvovalno delovanje v družbenem in društvenem življenju. Mladeniči, posnemajte njegov zgled!

Partinje. Za Lorberjevo stranko, kateremu je zlasti od zadnjega misijona „Štajero“ njegov evangelij, je posebno agitiral pri občinskih volitvah neki človek z imenom Cegnar. Tja mož bi gotovo boljše storil, če bi hvaležno premišljeval, za kaj vse se ima zahvaliti enemu in drugemu izmed naše stranke, in zlasti še županu Dolajšu. Ali ni to res? Mi moramo

to odločno povdarjati. Ravno tako obsojamo, da so se dali pregovoriti Bračič, Salamun, Pezdiček. Le več zdrave in pametne politične razsodnosti!

Sv. Marjeta niže Ptuja. V predzadnji „Slogi“ se je naš nadučitelj kaj mogočno postavil. Pri tem pa nelep napada naše spoštovane gospode poslance, in posebno še našega državnega poslanca gospoda M. Brenčiča. Očita mu, da je prigrvarjal odbornikom tukajšnje posojilnice, da naj odstopijo, ker stoji posojilnica na slabih nogah in obljublja 10.000 K po suši prizadetim poštenikom, če mu gospod Brenčič to dokaže. Vprašamo Zunkoviča, če že ima naprosenega poroka? Opozarjamo ga tudi na tista dva vagona luka, ki ga je poslal nekemu judu na Dunaj! In kaj pa tistih 75.000 K podpore po suši prizadetim v ptuj-skem okraju, ki se je obljubila lansko leto ob volitvah? Svetujemo „dragemu“ Zunkoviču, naj se briga bolj za kmetijsko podružnico in ne samo za nerodno liberalno politiko. Poglejmo še malo, kako nas je zastopal prejšnji „dični“ liberalni poslanec. Dr. Ploj je bil izvoljen na program S. K. Z., potem je pa uskočil k liberalni družbi. Ker nas Slovence v deželnem zboru nemška večina vedno zastopavlja v narodnem in gospodarskem oziru, so se naši poslanci oprijeli najskrajnejšega sredstva obstrukcije, ki sta jo v pričetku odobraval tudi Ploj in Kukovec. Uradniki in učitelji pa zahtevajo sedaj večje plače na račun davkoplačevalcev, zato bi se morale zvišati deželne dklade. To pa ni mogoče, dokler traja obstrukcija. A od tistega časa je pa šla vsa Plojeva politika navskriž. Na shodu v Malivasi je izjavil Ploj, da sta dr. Korošec in Šusteršič zahtevala slovensko vseučilišče, on pa da ni bil zato, ker še dobrih sredstev in ljudskih šol nimamo. „Sloga“ pa je potem pisala, da bi Ploj dosegel slovensko vseučilišče, pa sta dr. Korošec in Šusteršič bila proti. Kaj ne, lepa politika? Potem pišejo liberalci, da je dosegel dr. Ploj regulacijo Pesnice in Drave, za katero je moral določiti prispevati milijone! Kje pa je ta regulirana Drava, za katero je dežela prispevala milijone? Potem pa še tista velikanska podpora 75.000 K po suši prizadetim za ptujski okraj, ki sem jo že poprej omenil, kje pa je??? Liberalna politika je res sama gola neodkritosrčnost.

Središče. Naši liberalci so priredili na Jožefovo kar vse polno slavnosti. Najprej so imeli naši liberalni velikaši shod, na katerim je govoril med drugimi Spindler, urednik „Narodnega Lista“, in poslanec Kukovec. Zvečer pa so se ti celjski gospodje udeležili še tombole. Ko je bil čas za odhod, — oh, kako prisrčno so se poslavljali od svojih srediških prijateljev. Od navdušenja in od žalosti, da gre do od njih, so naše velikaše skoraj solze polivale, posebno tedaj, ko se jim je povedalo, kako da je Narodna stranka resnicoljubna in da „Narodni List“ še nikdar ni pisal kaj lažnjivega, še manj pa čez vero. Verjamemo?! Klerikalci — oni so pa hinaveci, zato-rej jim ne verujte, oni ne ljubijo resnice! — Gospod Spindler, pa niste morda narobe povedali? Ne? Ana, saj vemo, da ne vidite bruna pred vašimi očmi. Seveda, omeniti je moral tudi našega častitega gospoda kaplana. Pozival je nadalje središka dekleta, ki imajo svoje fante, naj jih dobro držijo, da jim ne uidejo. Kam pa? H „klerikalcem“ seveda, morda celo k Orlom! Bojijo se grozno za naše fante, ker vidijo, da jih je večina pri naši stranki. Ko so celjski „politikarji“ odšli, še ni bilo konec tombole. Zna-te, gospod urednik, tisti gospod za kratek čas so vzeli iz žepa svinčnik in papir, pa so tako pisali, da se je miza majala. Ta papir so potem dali nekemu liberalnemu nadepolnežu, stopil je na stolec in začel: „Ker smo pokopali „Sršena“, se bo zdaj nabiralo za do-stojen nagrobni spomenik!“ Res je začel pobirati za spomenik „Sršenov“, toda ta človek ne zasluži, da se z njim pečamo. Samo to mu povemo: Kdor visoko leta, nizko paše! Bog zna, če so tisti kratkočasen gospod tudi kaj dali? Njihovi žepi so zmiraj tako čudno luknjasti, da kar sproti vse ven paše, samo, to je še večje čudo, da ne na tla, ampak — O, saj se prav dobro poznamo! Zdravi!

Velika Nedelja. Miha: No, Jaka, kje si pa bija, da tak pozno greš domu? — Jaka: Pri Sv. Lenarti je meja Brenčič shod, pa sem hoda poslušat, kaj če neki poveča. — Miha: Povej mi vendar, kak se ti je kaj na shodi dopalo. — Jaka: To si ne bi misla, da je Brenčič tak govornik. Pred so pravili, da ni sposoben za poslanca. Jaz pa pravim zdaj, ko sem ga čujal, da si boljšega poslanca ne moremo žele-ti. Vsi zborovalci so navdušeno pritrjevali njegovi-m besedam. — Miha: Ali ni bilo nobenega na-sprotnika, da bi kaj proti guča? — Jaka: Pač, eden je bija, ki se je zglosa k besedi, pa se je presneto nabiksa. Nekaj je hiteja zabavljati črez našega poslanca, pa mu je predsednik takoj vzeja besedo, da je takoj utihnil in jo odkuril. — Miha: Pa si ga ne pozna, keri je bija? — Jaka: Tan so si gučali, da je neki sodinski „pšelar.“ Ti morebiti veš, keri bi to bija, ki si bliži Sodinec doma. — Miha: Že vem, keri je to bija. Bom ti že drugokrat poveča, zdaj nimam časa. Lahko noč!

Mala Nedelja. Na cvetno nedeljo dne 31. sušca se pri Mali Nedelji vrši po rani sv. maši ustano-vni shod katoliškega izobraževalnega društva. Go-vorit pride izobraževalni organizator gospod dr. Hohnjec iz Maribora. Ker smo to prepotrebno društvo že zdavnej pogrešali, zato, somišljeniki, na no-ge. Možje in žene, mladeniči in mladenke, pridite na ta shod, pristopite k temu koristnemu društvu, ki ima

namen pospeševati pravo izobrazbo in vsestranski blagor svojih članov! Torej na svidenje!

St. Jurij ob Ščavnici. Bralno društvo pri Sv. Juriju ob Ščavnici naznanja, da kakor navadno tu-di letos priredi na velikonočni pondeljek gledališko igro: „Na smrt obsojen.“ Natančni vsprej še obja-vimo.

Prihova. Z zanimanjem smo gledali na obč. zboru posojilnice dne 25. t. m. številke bilance, ki so nam jih razložili gospod župnik. Varčni hranilničarji so naložili leta 1911 34.219 K 54 v, ki so obrestonosno naložene. Posojevalci so dobili 14.970 K, pa so lu-di vrnili 8029 K. Prometa je v teh kratkih letih bli-zu 600.000 K. Upradni stroški so res mali, ker dela-jo naši skrbni odborniki požrtvovalno in nesebično za skupni blagor. Zato pa ima tudi naša hranilnica pretečeno leto lep dobiček 1715 K 36 v, ki se doda k rezervnemu zakladu. V načelstvo in nadzorstvo so bili izvoljeni dosedanj zaupanja vredni možje. Tako se pri nas vedno bolj uresničuje združna misel, da namreč Slovenec tudi sam kaj doseže, — samo če le hoče.

St. Jurij ob južni železnici. Zborovanje naše Mladeniške zveze, ki se je vršilo dne 17. t. m. pri precej obilni udeležbi, je bilo dokaz, da napreduje-mo. Vrli predsednik naše zveze, Vinko Čretnik, je otvoril zborovanje in nam je lepo govoril o pozdra-vih. Potem je sledila deklamacija „Zlati orehi“, ki jo je prav lepo deklamiral Kožar Jože. Nato govori Go-lob Janez „Vzgojimo se.“ Žolar Ivan deklamira pa prav spretno „Gozdu.“ Martin Žolar govori o name-nu zvez. Godec Jože deklamira mično pesmico „Za-kaj sije solnce ob sobotah?“ Nato še govori častiti g. duhovni voditelj Blaž Dvoršak o društvih. Pristopilo je zopet nekaj novih udov. Shod zaključil predse-dnik in se zahvali za obilno udeležbo.

Sv. Pavel pri Preboldu. Liberalni naši gla-varji so že pri kraju s svojo latinščino. Kako se le vsajajo v „Nar. Listu“ nad nami. Deloma prinašajo reči, ki so nam jih že večkrat očitali, a si sedaj v svoji zagamanosti niso vedeli boljše pomagati; pa saj smo vam že povedali, da ste vi liberalni kalini prezaostali, da bi zamogli s plesnivo svojo pametjo razumeti reči, za katere se mi navdušujemo. Delo-ma pa prav po vašem napadate gospoda župnika ter mu delate očitke, na katere vam odgovarjati nam ni treba, ker so pregrdi. Farovž popraviti pa se bode moral, če je vam to prav ali pa ne. Ogenj v strehi je tudi radi starega upokojenega šolnika; vedite pa, da mu mi s tem spoštovanja ne odrekamo, če ne odo-brujemo njegovega „dela za ljudski blagor.“ Mislimo pa, da bi mož boljši storil, ako bi miroval, saj, kot vse kaže, pri vas, vi liberalni brambovci, ni našel svojemu delovanju hvaležnega polja, ker so sadovi tega njegovega dela pač taki, da ga ne morejo na-polnjevati s ponosom. Pomanjkanje olike očitata na-šim zavednim fantom. Bodite prepričani, da je imajo več nego vaši razni krokarški Sokoli, ki celo naših mirnih deklet, — ki se same braniti ne morejo — na cesti ne pustijo v miru ter jih s svojimi robotimi, rovtarskimi opazkami nadlegujejo. „Knjigo o lepem vedenju“ priporočajte tem našim „nadebudnežem.“ In znabiti bo potem pri teh „preklicanih“ „klerikalcih“ dosegel marsikdo večje spoštovanje.

Ljubno. V nedeljo dne 17. t. m. smo pokopali 82 let starega kmeta prevžitkarja Antona Krajnc, po domače Deternika, in tri dni pozneje, to je dne 20. t. m., njegovo 80 let staro ženo Ana Krajnc. Rajna sta bila vzor prave krščanske ljubezni in zvestobe, ter prava krščanska vzgojitelja svojih otrok. Kljub svoji visoki starosti in dve uri daljni težki gorski poti sta rajna vsako nedeljo prišla k sv. maši, moli-la sta vsak večer sv. rožni venec in sta tudi samo na starostni slaboti umrla. Zakonsko zvestobo imata že s tem poplačano, da zdaj tudi v grobu skupaj ve-čjo spanje spita. Blagi oče in mati, le počivajta v miru!

Gornjigrad. Poročilo ustanovnega in prvega občnega zbora skupine Gornjigrad J. S. Z. v Ljub-ljani v nedeljo dne 24. t. m. Navzočih je bilo do 100 delavcev. Shod otvori pri Šarbu ob 3. uri popoldne gospod kaplan v imenu J. S. Z. ter predlaga za predsednika Jakoba Mächtiga, ki prevzame soglasno izvoljen predsedstvo ter podeli besedo gospodu V. Zajcu iz Škal, ki govori o potrebi delavskih dru-štev. Nato se priglasi 22 udov, ki izmed sebe izvolijo odbor 10 članov in ti z večino glasov gospoda F. Ri-felja za predsednika, ki potem ob 5. uri zaključijo do-bro uspelo zborovanje.

Gornjigrad. Naši gospodje so jako napredni tudi v verskih vprašanjih, katera hočejo temeljito proučiti. O tem se je že prej zvedelo po otrocih, da zanikajo ogenj v peklju, češ, le vest sedaj peče, dru-gega pekla pa ni. Sedaj se pa čuje, da preiskujejo po čitalnici knjige in liste protiverske vsebine, da jih na veliko soboto slovesno sežgo, ker nočejo, da bi se po njih napadali zakramenti, molitev, kafekizem, pa-peži in duhovniki. Več bode brati v njihovih glasi-ljih, kjer se napoveduje apologetični sestavek.

Luče. (Zahvala.) Po rajnem Janezu Krivecu, po domače Pečovniku, je blagovolil Janez Krivec, po domače Stogljelj, podariti tukajšnji šoli znaten dar za uboge učence, za kar se v imenu šolarjev najiskre-neje zahvaljuje šolsko vodstvo v Lučah. Fr. Zemljč, šolski vodja.

Luče. V pretečenem tednu je nemila bela žena v naši fari kruto razsajala. V soboto so zagrebli po-štenega, 25 let starega mladeniča Franceta Robnika

in v nedeljo smo pa spremili k zadnjemu počitku blagega moža Janeza Kriveca, kateri je v komaj 35letni starosti zapustil tužni svet. Bil je iz znane družine Stogljajev. Mladi mož je bil občinski odbornik, ud krajnega šolskega sveta ter obče spoštovan, kar je pokazala tudi velika udeležba pri pogrebu. In spremljali so ga tudi šolarji z učiteljskim osebjem. Blagi mož je tudi po svojem očetu dal šolskemu vodstvu izročiti znaten denarni dar za uboge šolarje. Pri grobu so mu domači pevci pod vodstvom organista zapeli ganljivo nagrobnico in bilo je skoro vsako oko solzno. Blag nam bo na njega spomin. Naj v miru počiva! Blagi in dobri rodbini Pečovki, oziroma Skogljevi naj pa bodo te vrstice v skromno tolažbo.

Šoštanj. Saleška čitalnica v Šoštanju vabi na narodno igro s petjem v petih dejanjih: „Deseti brat“, katero priredi na evnetno nedeljo dne 31. t. m., ob 3. uri popoldne v gledališki dvorani hotela „Avstrija“ v Šoštanju. Vstopnina: sedeži 1. do 4. vrste K 1.20, drugi sedeži 80 vin., stojišča v dvorani 40 v, stojišča na galeriji 20 vin. Opozarjamo, da je zvečer z vlaki za prihod in odhod gostov zelo ugodno. In „Deseti brat“ ostane vedno lepa naša narodna pesem o sreči in čuvstvovanju priprostega ljudstva, pridite jo tedaj v Šoštanj poslušati!

Zavodnje. Tukajšnji dopisuni „Narodnega Lišta“ so našega častitega gospoda župnika zopet aersramno nahrtili radi neke pridige. Seveda jim ni po volji, če gospod župnik na prižnici svari pred protiverskimi strankami, kakoršna je liberalna stranka. Če so gospod župnik rekli na prižnici: „Kdor hoče biti na strani Kristusovi, se mora zatajevati in prenašati zaničevanje od brezverskih strank, svobodomiselstva in liberalizma“, ali ni to res? In nadalje: „Kdor ni na strani Kristusovi, je na strani hudobnega duha!“ In to jim ni bilo po volji. Neumno je napadati kmete, ki gonijo skozi Zavodnje ovce in napadati poštene fante, ki pridejo k nam ob cerkvenih slavnostih, kakor delajo tukajšnji liberalci. Dopisun tudi piše, da če gospodu župniku ni po volji tukajšnji kruh, naj si ga gre drugam iskat. Naj pa dopisun gre drugam kruha iskat; kadar bo šel, mu pridemo v obilnem številu voščiti srečno pot!

Sv. Vid pri Planini. Gospodarsko bralno društvo priredi na veliki ponedeljek ob 3. uri popoldne veselico v šolski sobi. Dekleta igrajo igro „Dunaške Blejke“ in nastopijo v narodni noši; fantje pa vpriporijo igro „Trije tički“. Prijatelji vesele zabave prihitite ta dan v Št. Vid.

Kozje. Razveselilo me je, ko sem zvedel, da je moj zadnji dopis v „Straži“ takoj vzbudil naše prostovoljno gasilno društvo, ki je imelo dne 23. t. m. zvečer v gostilni gospoda Fr. Gučka svoj občni zbor. O zborovanju mi ni osebno nič znanega, ker nisem bil navzoč. Na praznik Oznajenja Dev. Mar. pa sem prišel vkup s svojim tovarišem, ki je ud imenovanega društva in bil tudi pri zborovanju. Odbor je sedaj deloma star, deloma nov. Novoizvoljeni gospod načelnik baje ne more prevzeti načelstva vsled nepričakovanih razmer. Bo morala biti zopet volitev drugega načelnika. Ker je gasilno društvo velike važnosti in v veliko korist tržanom in tudi okoličanom, ker priskoči svojemu bližnjemu na pomoč v največji nevarnosti in nesreči, radi tega naj se prihodnjega zborovanja udeleži vsak tržan in tudi vsak sosed, da si izvolimo za načelnika moža, ki bo imel veselje do tega društvenega dela in bo društvo povzdignil. In prihodnjega zborovanja se tudi jaz hočem udeležiti, ker zadnjič nisem mogel prisostvovati vsled nepričakovanega dela. Toliko za danes, več prihodnjič. Z Bogom! — Opazovalec.

Pištanj. Kakor blisk iz jasnega neba nas je zadela na praznik sv. Jožefa žalostna vest, da je šele 22 let stara učiteljica iz Prevorja, gospodična Marica Oprešnik, nagloma umrla. V soboto je še bila med svojimi otroci, v nedeljo je še pela v cerkvi, v ponedeljek ob 11. uri po noči pa ji je že neizprosna smrt zatisnila za vselej prijazne oči. Kako hvaležni so ji vrli Preborčani za njeno kratko, pa vestno delovanje, pokazali so mladi in stari z obilno udeležbo pri njenem pogrebu. Cerkevica sv. Ane je bila v četrtek med vigilijami, vso sv. mašo in pridigo natlačeno polna. Tudi sedem prečastitih gospodov duhovnikov in štiriindvajset stanovskih bratov in sester je spremljalo v kljub slabemu vremenu blago rajno na pokopališče, kjer so ji gospodje učitelji še zapeli pretresljivo slovo. Rada bi se bila prerano umrla tovarišica po srečno prestopanju izpitu sposobnosti veselila vseh svojih marljivosti, a ljubi Bog jo je poklical na večno gostovanje. Prestala je najhujše — nas pa še čaka — grenka smrt. Da bi bila srečna!

Stavka rudarjev.

Angleški rudarski strijk.

Nižja zbornica je sprejela po izredno dolgi seji postavo o minimalni plači rudarjev z 213 glasovi — proti 48 — tudi v tretjem branju. Dočim so zadnjič, ko se je šlo za drugo branje, konservativci glasovali proti, delavska stranka in Irci pa za, so zdaj glasovali vsi za, razun delavske stranke, ki je zdaj proti. Voditelj delavske stranke je izjavil, da stranka zdaj, ko je večina odklonila, da bi se postavno fiksirala minimalna plača na pet šilingov in prepušča določitev svote paritetični komisiji delavcev in delodajalcev, glasuje sploh proti vsemu zakonu. Delavci se

namreč boje, da bi predsednik komisije dirimiral za še nižjo plačo, kakor je zdaj v navadi. Kaj bodo delavci zdaj storili, je še čisto nejasno.

MOJA STARA

izkušnja je in ostane, da za odstranitev poletnih peg, kakor tudi za doseg in ohranitev nežne, mehke kože in belega polta ni boljšega mila, kakor je svetovno-znano Steckenpferd-milo, znamko Steckenpferd, od Bergmann & Co., Tetschen ob Labi. Komad stane 80 vin., dobi se v lekarnah, v drožerijah, v parfum. in sličnih trgovinah. Tudi se je zelo dobro obnesla Bergmanns Liliencreme „Manera“ za ohranitev nežnih, belih rok gospa; v tubah po 70 vin. se povsod dobi. 67

Narodno gospodarstvo.

Ljubezen moža. Kako se more ljubezen moža pridobiti in ohraniti, tto je že mnogim dekliškim in ženskim sream povzročilo preglavice in otožne ure. Dandanes so naša mlada dekleta in žene na boljšem, zakaj pove se jim nezmotljivo siguren recept, ki je tisočkrat preizkušen. „Uči se dobro kuhati, dete moje!“, jim svetujejo izkušene matere, „in vpoštevaj tudi osobito to, da se samo s pristno Katreinerjevo Kneippovo sladno kavo more pripraviti okusna in zdrava kavina pijača. Pristna „Katreinerjeva“ je v svoji nedosežni izbornosti vedno enaka in spričo nje ne nizke cene dosežeš v gospodinjstvu prav lepe prihranke.“ Z utripajočim srcem opazijo ubogljive hčere tudi vselej, da izvoljenci njihovega srca visoko cenijo gospodinjstve lastnosti.

Razgled po svetu.

Tragična smrt. Asistent na medicinski kliniki v Gradcu dr. Huber je te dni dobil dovoljenje, da sme promovirati sub auspiciis imperatoris. Med tem pa je smrtnonevarno obolel. Dne 24. t. m. se je napotila posebna komisija vseučiliških profesorjev z rektorjem na čelu k bolniku ter ga na smrtni postelji promovirala sub auspiciis imperatoris. Dr. Huber, ki je bil tudi zaročen, se je na to še poročil s svojo izvoljenko, nakar je takoj umrl.

Snežni plaz zasul 10 oseb. Dne 24. t. m. je napravil klub smučev iz Floridsdorfa pod vodstvom okrajnega sodnika dr. Hackerja izlet na Schneeberg. Velikanski snežni plaz, ki se je utrgal nad glavami izletnikov, je vse potegnil v prepad. Le neko gospo so rešili, vse ostale izletnike, 10 po številu, je snežni plaz deloma ubil in deloma zadušil, še predno so jih mogli izkopati.

Panamski prekop v nevarnosti. V New-York prihajajo zelo vznemirljiva poročila o nadaljnjih delih panamskega prekopa. Boje se, da so, ko so kopali zadeli na neki ugasli ognjenik, ki grozi uničiti vsa nadaljnja dela. Prestrašeni delavci so opazili, da se dviga moder dim. Vročina je tako huda, da gori papir in les v bližini ugaslega ognjenika. Preiskali so geološko zemljo.

Popravljeni novorojenček. Kmetica Schots v Motnici je povila sinčka, ki je imel na nogah 12, na rokah pa 11 prstov. Novorojenčka so odpeljali v bolnišnico v Ereže, kjer mu je ordinarij dr. Knapič odrezal, kar je imel deček preveč. Operacija se je dobro posrečila.

Demonstracija lačnih slepcev. Iz Bukarešta: V zavodu za slepce, ki ga je ustanovila rumunska kraljica, je prišlo do stavke. Slepci niso hoteli ničesar več jesti. Slepci so napravili demonstracijo in so kazali trdi kruh in suho meso, ki ga dobivajo za hrano.

Petrolejska svetilka eksplodirala. V Hartmannovicah v Galiciji je v stanovanju železniškega čuvaja Fallerja eksplodirala petrolejska. Vžgalo se je pohištvo. Žena in otroci so zgoreli.

Najdene Tizianove slike. Lizbona, dne 14. sušca. V gradu Mecessidades so včeraj našli več dragocenih Tizianovih slik, ki so bile več nego sto let skrite na kašči.

Pri atentatu na laškega kralja ranjeni major Lang je rojen Tržčan in sicer je sin nekega tržaškega trgovca. Obiskoval je vojno šolo v Modeni in je vstopil v laško službo po odkritju spomenika kralja Viktorja Emanuela II. v Livornu, kjer je vzbudil pozornost kraljevo vsled svoje orjaške postave. V službi je jako hitro napredoval. Kakor poročajo, se je njegovo stanje zboljšalo in bo okrevljal.

Obračati na dva oči. 19letna perica Alojzija Sevečkar na Dunaju je imela z dvema fantoma ljubavno razmerje, ne da bi drug o drugem vedela. Tekmeča sta se pa sprijaznila in sta naročila dekle dne 13. t. m. na skupni sestanek v bližini južnega kolodvora, da povesta nezvesti, da nočeta ničesar več deti več o njej. Prišlo je do hudega prepira. Dekle je pa naenkrat zbežalo ter se je vrglo pod vlak, ki jo je popolnoma razmesaril.

Prijatelj vdov. V Berolinu je uganjal na povsem nov način svoje nepošteno rokodelstvo ženitvanjski slepar, ki pa ga že ima policija v rokah. Gre za bivšega kovača Alberta Fischerja, ki je imel vkljub svojim 30 letom mnogo sreče pri moža preželjnih vdovah. Že večkrat kaznovani slepar je zahajal oblečen v elegantno črno obleko na berolinska pokopali-

šča in se približal damam, ki so jokale ob grobeh svojih mrtvih soprogov. Ročen in gibčen, kakor je bil, je bil kmalu v razgovoru. Najprej si je dal od vdove obširno pripovedovati o njenem možu. Ker je kazal na zunaj veliko sočutje in je žalostno vdovo tolažil z najizbranejšimi in mehкими besedami, se je vdovi srce omehčalo in je zaupala staremu elegantnemu gospodu. Potem pa je sam pripovedoval z ganljivimi besedami, da je tudi njemu smrt pred dnevi ugrabila zvesto soprogo in stoji sedaj sam na svetu. Izguba ljubljene žene ga je zadela tem huje, ker ima zunaj na deželi veliko kovaško obrt, in torej neizogibno potrebuje ženske, ki bi mu stala ob strani. To komedijo je umel prekanjenec igrati tako ganljivo, da bi se kamen omehčal, kaj pa se-le srce žalostne vdove. Ko je slepar videl, šta je vdovo že primerno obdelal, pa je začel namigavati, da bi obadva, on in vdova, lažje prenašala težko izgubo. Namigovanje je navadno uspelo in vdove so premetencu popolnoma verjele in bile živo uverjene o resničnosti njegovih podatkov. Znanje je dovedlo do sestanka v vdovinem stanovanju. Med svojo bridkostno povestjo je Fischer lokavo vpletel izmišljeno storijo o nakupu strojnega svedra, ki je po ceni na prodaj, a ga ne more kupiti, ker nima seboj nobenega denarja. Po navadi so mu vdove že ob tej priliki radevolje in pa blagodušno ponudile svojo pomoč ter mu dale potrebni denar, ki ga pa niso videli nikdar več. Ako pa se mu ob tej priliki ni posrečila okana, pa je slepar porabil prvo priložnost in je ukradel vdovi njene ali njenega moža dragocenosti. Ako je bilo treba, je siloma odprl tudi omare, predale itd. Znanstva, ki bi bilo imelo dovesti po Fischerjevi trditvi do zakona, pa je bilo konec s prvim Fischerjevim obiskom; ker od tedaj se ni dal nič več videti. Zdaj je stari ženin zopet v rokah policije.

Zvonik sv. Marka v Benetkah dogotovljen. Dela za postavljenje angelja na vrh zopet zgrajenega zvonika sv. Marka v Benetkah so dovršena ter so pretekle dni že odstranili odre, tako da se zlati angel popolnoma prosto vidi. Krasni kip, restavriran od umetnika Vittoria Munaretti, predstavlja nadangelja Gabrijela, ki ima v roki lilijo. Roke in noge kipa so izdelane iz čistega bronu, a ostalo telo je izdelano iz medi ter je v svoji notranjosti zvezano z železno armaturo. Okrožen je angel z kovinskim aureolom, ki ima premera 40 cm ter ima velika krila, ki ga povsem pokrivajo. Palica lilije, ki tehtja 9 kg, je visoka 1 m 75 cm. Zvonik sv. Marka je torej popolnoma dovršen ter bo v kratkem posvečen in sicer dne 25. aprila. Ob priliki posvečenja se bodo vršile v Benetkah velike slovesnosti, pri katerih bosta zvonik in cerkev po noči sv. Marka slavnostno razsvetljena. Tudi druge znamenite beneške stavbe, kot doževa palača, biblioteka in dr. bodo razsvetljene. Za samo Prokurativo bodo za razsvetljavo porabili 60.000 svetilk.

Težka aretacija. Dunajska policija je izvedela, da se nahaja vlomilec Pelikan v neki hiši blizu Šmelce. Ko sta prišla dva agenta v njegovo stanovanje, da ga aretirata, se je Pelikan uprl in je začel streljati na agente, od katerih je bil eden lahko ranjen. Nato se je vlomilec ustrelil.

Tu Vam kažemo Fellerjev rastlinski izvlečni fluid z znamko „Elsa-fluid“, ki je, kakor smo se sami prepričali, bol utešujoč, zdravilen, osveževalen, mišičje in kite krepi, ki ozdravi slabosti udov ter učinkuje proti vnetju! On uteši protinske živčne, revmatične bolečine, bodljaže, bolečine zob, glave, hrbta in križa, utrujenost, oslabelost oči in glavo, učinkuje pozitivlajoče in stori človeka, da kljubuje lažje raznim težnostim ter prepreči marsikako bolezen, katero povzroči prepih, prehlajenost, n. p. kašelj, hripavost, nahod, bolečine v vratu. —

Pristen je le, ako ima vsaka steklenica „Feller“.

12 malih ali 6 velikih ali 2 specialni steklenici

5 K, 24 malih ali 12 velikih ali 4 specialne spec

enice 8 K 60 v, 48 malih ali 24 velikih ali 8 steklenic 16 K s poštino vred.

Ob tej priliki tudi poudarjamo, da uporablja na tisoče ljudi proti bolečinam v zalodu, krču, netočnosti, gorčici, tišanju v želodu, bljuvanju, slabostim, pehanju, napenjanju, zabasanju in raznovrstnim prebavnim težkočam s presenetljivim uspehom Fellerjeve odvajalne rhabarbara-kroglice z znamko „Elsa“-kroglice. — 6 škatlic 4 K franko in 12 škatlic 7 K 60 vin. franko. — Pozor pred ponarejanjem! Pristen fluid in pristne kroglice se dobe le pod naslovom:

E. V. Feller, dvorni lekar v Stubici, Elsastr. 264 (Hrvatsko).

MALA NAZNANILA

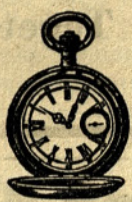
ki se prejema po 2 vln. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.

Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Lepa hiša na lepem prostoru v sredi vasi v Rušah je naprodaj. Pripravna za kakoga penzionista, pa tudi za rokodelca. Več se izve pri posestniku Francu Repolusk, štev. 17 v Rušah. 96

Gostilna

in nekaj čez 20 oralov posestva v dobrem stanju, gostilna ob veliki božji poti, dobro znana in priljubljena, se proda. Cena 40.000 kron. Lahki plačilni pogoji. Več pove upravništvo Straže. 97

Delavnica za popravila

Točna postrežba!
Dobro! Po ceni!

Velika zaloga ur, dragoslovstvi, srebrnine in optičnih stvari po vsaki ceni.

Čač na obroke! Ilustr. senik zastoj Gramofone od 20 do 200 K.

Niklasta remont-ura K 3-50
Pristna srebrna ura 7-
Original omega ura 18-
Kuhinjska ura 4-
Budiljka, niklasta 8-
Poročni prstani 2-
Srebrne verižice 2-

— Večletna jamstva
Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar 447
Maribor, Gosposka ulica 26.
Kopajemo zlatine in srebre.

Krasna ura zastoj!

Da seznanimo našo tvrdko, razpošiljamo krasne zlato-duble verižice, stale poprej 10 K, sedaj samo za 2 K. Vsak naročnik verižice se tako dobi lepo žepno uro zastoj. Postrežba realna, brez riziko, ker se vrne denar, če blago ni všeč. Pošilja se po povzetju. Henrik Weiss, urar Nagysalló, kom. Bars, Ogrsko. 92

V Braslovčah

se vrši na cvetni petek veliki živinski in kramarski sejem.

Slikarski pomočniki

dobijo takoj delo za celo leto pri Janko Horvatu, slikarju v Ljutomeru. Prejme se tudi učenec iz poštene hiše. 86

Harmonij

proda pod ugodnimi pogoji Franc Golob, Slovenjgradec. 298

Le pristna s to le 61

varstveno znamko

Rösler-jeva

voda za zobe

je najboljša za zobe.

Dobi se povsod.

Steklenica 72 h.

Pomožni mežnar

neoženjen, sprejme se takoj ali 1. aprila t. l. v stolni in mestni cerkvi v Mariboru. Letna plača 600 K in prosto stanovanje. Prošnjam se naj priloži župnijsko priporočilo. Naslov: Stolno župnišče v Mariboru.

Gostilna

z gospodarstvom vred, blizu Maribora, ob okrajni cesti, popolna koncesija, žganjetoč, trafika, posestvo arondirano, se radi rodbinskih razmer takoj zelo poceni proda. Cena le 14.000 K. Več pove upravništvo tega lista. 92

Katoličani!**Slovenci!**

H kateremu krojaču se naj obrnemo?

Jos. Macuh

Maribor, Stolna ulica 5 nasproti Ljudski posojilnici.

Priporoča se preč. duhovščini in sl. občinstvu za obilen obisk; osobito se priporoča gosp. abiturientom in maturantom za izdelovanje modnih salonskih oblek. Zagotavljam točno in pošteno postrežbo. Cene primerne Zaloga črnega- in modnega blaga, iz solidnih tovarn.

Ni treba si glavo tretji!

Najboljše špecerijsko blago, zanesljiva kaljiva vsakovrstna semena

voščenih in drugih vrst sveč, dobivate zajamčeno solidne postrežbe pri staroznani tvrdki

Milan Hočevnar Celje

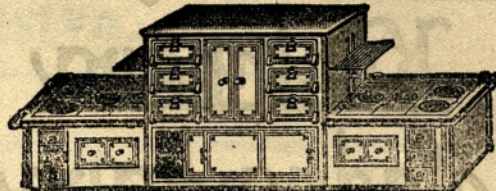
tik farne cerkve.

Volneno blago

za ženske obleke najno-
vejše in najcenejše pri
Druškovič-u, Slovenj-gradec.

Tovarna za peči H. KOLOSEUS

Wels, Gornje Avstrijsko.

Izvrstne in v vsakem oziru nedosegljive peči iz železa, emaila, porcelana, majolike za gospodarstvo, hotele, restavracije itd. — Naprave za kuhinjo s soparom, s plinom in peči na plin, trpežne irske peči. Dobe se v vsaki trgovini, kjer ne, se pošljejo takoj. Zahtevajo se naj „Originalni Koloseus-štedilniki in manj vredni izdelki naj se vračajo. Ceniki zastoj. 194

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovno priznana slovenska trgovina 95

RAFAEL SALMIČ

v Celju NARODNI DOM.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, slatinne, srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene, postrežba točna. Mali dobiček, — dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštine prosto. Na tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Pridobivajte naročnike!**Slikar in pleskar**

Prevzamem vsa dela oekoracijske, slikarske in pleskarske stroke, katere izvršujem vestno in po najnižjih cenah.

Mihael Dobravec v Celju

Gospodska ulica 5.

Le Maribor : Glavni trg 19.

Zapovrstne slike!

Le Maribor : Glavni trg 19.

12 kom. fotografičnih slik od vsake osebe le 60h
Izpeliava najfinejša, 10letno jamstvo.

Slika se vsak dan, ob nedeljah in praznikih ob 8. ure zjutraj do 9. ure zvečer le ob umetni razsvetljavi; vremenski vpliv izključen. — Ker se ta redka prilika nudi le nekaj mesecev, se priporočam v mnogobrojni obisk. — Ime moje tvrdke naj se ne zamenja z onim v Gornji gosposki ulice.

IVAN WALSA, fotograf, Maribor Glavni trg 19.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Stolna ulica štev. 6 (med glavnim trgom in stolno cerkvijo).

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4 1/2%, proti tri mesečni odpovedi po 4 1/4%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago (šek konto 97.078). Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na knjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na knjižbo sploh po 5 1/4%, na knjižbo in poroštvo po 5 1/4% in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitve gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 K. Prošnje za knjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopold. in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne, izvenzmi praznike. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. uri dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne.

Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Najbolj zdrava
kavina pijača
je že 20 let
Kathreinerjeva
Kneippova
sladna kava.

Resničen
nadomestek kave!

Kathreinerjeva
prinesla srečo v hišo.

Gostilna

v živahni ulici v Mariboru, blizu kolodvo-
ra, obstoječe iz dveh pritličnih hiš, ena za
gostilno in ena za stanovanje, prva ima 2
gostilniški sobi, kuhinjo, shrambo za jedi-
la, sobico, shrambo za meso, lep vrt za go-
ste s kegljiščem, z gospodarskim poslopjem,
hlevi, zelo velik vrt za zelenjavo, se ra-
di rodbinskih razmer tako j
proda. Gostilna je stara, na
dobrem glasu in dobro i doča.
Kapitala je treba 30.000 K, ostalo lahko o-
stane. Več pove upravništvo tega lista. 91

Velika narodna trgovina Karol Vanic, Celje Narodni dom.

Na drobno! Na debelo!
Priporoča bogato in vedno na novo ma-
nufakturno blago, kakor: sukno, platna
vseh vrst itd. **po najnižjih cenah.**
Opravo za krojače in šivilje izvanredno
po ceni. Cene brez konkurence
Solidna in točna postrežba.

Volneno

za ženske in sukno za moške obleke
zadnje mode razpošilja najceneje
Jugoslovanska razpošiljalna
R. Stermecki v Celju št. 301.
Vzorci na zahtevo poštne prosto.

Schlüter- kruh

redilen, lahko prebavljiv, okusen,
ostane dolgo svež, lep kruh in
cen. Izdeluje

pekarna Berner

Koroška cesta, filialka v Tegett-
hoffovi ulici.

Krompir, rumeni, rožni in beli, fižol,
oves, domačo deteljo, lucerno, čebul-
ček, krmilno peso, korenje, sploh vsa
vrtna in poljska semena, zanesljive
kaljivosti, najboljše vrste se dobijo v

Veletrgovina s špecerijo
in z deželnimi pridelki

Anton Kolenc Celje

Graška ulica št. 22.

Istotam se kupi vsaka množina želoda in
deteljnega semena domače detelje.

Na debelo!

Na drobno!

Stavbeni in umetni ključavničar, oblast.

koncesioniran vodovodni instalater

Ivan Rebek, Celje

Poljska ulica št. 14.

Se priporoča zadrugam, občinam, korporacijam in za-
sebnikom za cenjena naročila, namreč za navadne,
kakor tudi umetno izdelane železne ograje, kakor tu-
di vrata, bodisi za vrte, dvorišča, cerkve, grobove
itd., štedilna ognjišča vseh sistemov za zasebnike,
gostilne ali zavode. Prevzamem napeljavo vodovodov
iz studencev, vodnjakov s hidraličnimi vidri. Izde-
lujem vsake vrste tehtnice, tudi premostne (Brücken-
wagen), prevzamem iste kakor tudi uteže v popra-
vilo. Napeljujem strelovode ter prevzamem sploh vse
v mojo stroko spadajoča dela in izvršujem ista točno
in solidno, vse po zmernih cenah.

Ne pozabite

Prepričajte se!

Volno, sukno (štoffe), cajge, modno
perilno blago, preproge, odeje, koce,
platno in vse manufakturno blago
kupite najbolje in najceneje v domači
trgovini

M. E. Šepec,

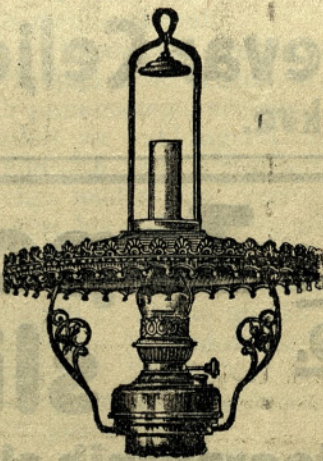
Maribor.

Grajski trg.

1036a

Burgplatz.

Ne zamenjajte!

Edina štajers. narodna steklarska trgovina
na debelo in na drobno

Franc Strupi :: Celje

Graška cesta

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porce-
lanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe.

Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in priv. stavbah.

Najsolidnejša in točna postrežba.

Trgovina s specerijskim blagom

Glavna slovenska zaloga velikanska
izbira kranj. vrvarskega blaga
kakor: štrang, užd, vrvi, vrvi
za perilo, mrež za seno in za o-
troške postelje itd. itd. :
Sprejema se vse pod to stroko
spadajoča dela kakor: vrvi za zvo-
nove, dvigalnice in transimsije. :

Na drobno! Točna in solidna postrežba! Na debelo!

Pozor Slovenci!

Ivan Ravnika

Celje

Graška cesta 21.

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Glavna slovenska zaloga suhih in
oljnatih barv, čopičev, firniza in
:: lakov. ::
Zaloga nagrobnih in voščenih sveč,
: Zaloga vseh rudniških voda. :
Priporočam sveža, deteljna, travna.
poljska, vrtna in cvetlična kaljiva
:: semena. 22

Podružnica

Ljubljanske Kreditne Banke v Celju.

Centrala: Ljubljana.

Podružnice: Špljet, Celovec, Trst,
Sarajevo in Gorka :

Delniški kapital: 8 milijon kron.

Rezervni zaklad čez K 800.000 obrestuje

**vloge na vložne
knjižice po**

od dne vloge do dne dviga.

Rent. davek plačuje banka iz svojega.

**4¹ 0
2 0**
čistih